

Міністерство внутрішніх справ України
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

О. В. Бочковий, І. С. Дрок, М. О. Шевяков

**ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ,
ПЕРЕДБАЧЕНЕ СТАТТЕЮ 124 КУ_{ПАП}, ЩОДО
ДЕЯКИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ: СПІРНІ ПИТАННЯ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Навчально-практичний посібник

Дніпро
2023

УДК 342.951

Б 72

*Рекомендовано Науковою радою Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ
(протокол № 11 від 17 серпня 2023 р.)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

доктор юридичних наук, професор **Євген ПИСЬМЕНСЬКИЙ** – завідувач кафедри поліцейської діяльності Луганського навчально-наукового інституту імені Е. О. Дідоренка Донецького державного університету внутрішніх справ;

доктор юридичних наук, професор **Євген ЛЕГЕЗА** – професор кафедри публічного та приватного права ННІ права та міжнародно-правових відносин Університету митної справи та фінансів;

кандидат юридичних наук, доцент **Микола ЯКОВЕНКО** – заступник начальника слідчого відділення Лубенського районного відділу поліції ГУНП в Полтавській області.

Бочковий О. В., Дрок І. С., Шевяков М. О.

Б 72 Оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 124 КУпАП, щодо деяких категорій осіб: спірні питання та шляхи їх вирішення : навч.-практ. посіб. / О. В. Бочковий, І. С. Дрок, М. О. Шевяков. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 72 с.

ISBN 978-617-8035-51-8

Навчально-практичний посібник містить аналіз діяльності підрозділів Національної поліції стосовно оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 124 КУпАП, щодо деяких категорій осіб та практичні рекомендації з підвищення ефективності окресленого напрямку діяльності підрозділів поліції.

Призначений для працівників підрозділів превентивної діяльності, патрульної поліції, а також курсантів, студентів і науковців юридичного спрямування.

АВТОРИ:

канд. юрид. наук, ст. наук. співроб. **Олексій БОЧКОВИЙ** – інспектор відділу службових розслідувань управління головної інспекції ГУНП в Рівненській області, майор поліції;

канд. юрид. наук, доц. **Ірина ДРОК** – науковий співробітник навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, майор поліції;

Максим ШЕВЯКОВ – старший викладач кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, капітан поліції.

ISBN 978-617-8035-51-8

© Автори, 2023

© ДДУВС, 2023

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Сучасний стан документування поліцейськими ДТП, відповідальність за вчинення яких передбачена ст. 124 КУпАП.....	6
2. Загальні правила документування ДТП без потерпілих	13
3. Особливості складання схеми ДТП	22
4. Особливості оформлення матеріалів ДТП стосовно неповнолітніх	32
5. Особливості оформлення матеріалів ДТП стосовно водіїв гужового транспорту.....	40
Практичні завдання.....	45
Додатки.....	58
Список використаних джерел	68

ПЕРЕДМОВА

Протягом 2022 року кількість ДТП на контрольованих українською владою територіях без бойових дій не зменшилася, а зросла.¹ Такого висновку дійшов Центр демократії та верховенства права, проаналізувавши статистику ДТП, надану українською патрульною поліцією.

Однак, за даними патрульної поліції, у 2022 р. в Україні відбулося 18 628 ДТП. Це на 24% менше, ніж у 2021 р. (24 521). Крім того, порівняно з 2021 р. в Україні було майже на 14% менше загиблих на дорогах і на 22% менше травмованих. Однак у Центрі демократії та верховенства права наголошують, що в цій статистиці є важливий нюанс. Дані за 2022 р. стосуються лише територій, які не перебувають під активними бойовими діями чи окупацією. Тому статистика є неповною для Харківської, Луганської, Донецької, Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей, частина яких все ще залишається окупованою.

Проте аналіз помісячної статистики дорожньо-транспортних пригод за областями засвідчує, що кількість ДТП не зменшилася, натомість змінилася їхня географія. Так, у березні 2022 р. кількість ДТП, загиблих і травмованих у столиці та Київській області значно зменшилася. Цьому є просте пояснення: оскільки окупанти наблизилися до Києва, багато жителів залишили столицю та область, евакуювавшись у безпечніші райони. Тим часом на Львівщині в березні смертність і травматизм на дорогах зросли на 36% і 15% відповідно.

Якщо порівняти дані за грудень 2022 р. та грудень 2021 р., то рівень аварійності у столиці та Київській області перевищує довоєнну статистику. Кількість ДТП у Київській області, порівняно з груднем минулого року, зросла на 7%, а кількість загиблих на дорогах столиці вдвічі більше, ніж торік.

У Центрі демократії та верховенства права зазначають, що офіційна статистика не змінила одного: перевищення швидкості залишається основною причиною смертельних ДТП. У 2022 р. щонайменше 43% ДТП відбулися саме через перевищення швидкості, і такі ДТП стали причиною 62% смертей на дорогах в Україні. 1733 втрачені життя можна

¹ У 2022 році ДТП не поменшало – змінилася їхня географія, – ЦЕДЕМ. *Центр демократії та верховенства права*. URL : <https://cedem.org.ua/news/u-2022-rotsi-dtp-ne-pomenshalo/#:~:text=%D0%A2>

було б урятувати у разі ефективної правозастосовної діяльності, належної інфраструктури та відповідальної поведінки водіїв.

Викладене свідчить про необхідність проведення досліджень у цій сфері, на підставі яких розробляються відповідні рекомендації та вносяться пропозиції щодо покращення діяльності поліцейських, а також створюються умови належного документування ДТП, що підвищить ефективність притягнення осіб, які допустили ДТП, до відповідальності, забезпечуючи при цьому, крім невідворотності покарання, превентивний ефект на інших учасників дорожнього руху.

Навчально-практичний посібник підготовлено на виконання замовлення ГУНП в Дніпропетровській області (лист № 68/103/011-2022 від 06.01.2022) згідно п. 1.85 Плану проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ на 2023 рік; п. 2.1.1 Плану роботи навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

1. СУЧАСНИЙ СТАН ДОКУМЕНТУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ДТП, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЧИНЕННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНА СТАТТЕЮ 124 КУпАП

Згідно з чинним українським законодавством ДТП – це подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки.

Стаття 124 КУпАП

Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна

Порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення права керування транспортними засобами на строк від шести місяців до одного року.

Примітка. Особа, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, звільняється від адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, за умови, що учасники дорожньо-транспортної пригоди скористалися правом спільно скласти повідомлення про цю пригоду відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

Про важливість та актуальність окресленої проблеми свідчать статистичні показники.²

Так, у 2023 р. на 37% збільшилася кількість ДТП, у яких є потерпілі і в яких винні пішоходи (тобто ці пригоди відбулися через перехід дороги в неналежному місці). У результаті сталося 249 ДТП із загиблими: на 42% більше, ніж за аналогічний період 2021 р. Найбільше ДТП з вини пішоходів – у Львівській (25), Дніпропетровській (21) та Запорізькій (21) областях.

² Головні причини ДТП з постраждалими в Україні у 2023 році: статистика. URL : <https://life.pravda.com.ua/society/2023/05/10/254225/>

За три місяці 2023 р. найбільше ДТП відбулося внаслідок зіткнень автомобілів – 1675. Найбільше і постраждалих у таких ДТП – 2586 осіб. Загинули 273 пішоходи, що становить 42% від загальної кількості загиблих в ДТП.

Аналіз статистики ДТП в Україні за 2023 р.³ засвідчує, що найпоширенішими причинами загибелі в ДТП в Україні у 2023 р. є перевищення швидкості, порушення правил маневрування та проїзду пішохідних переходів.

У першому кварталі 2023 р. сталося понад 4,5 тис. ДТП із загиблими – майже стільки ж, скільки за аналогічний період 2021 року до війни. Проте смертність у ДТП зросла на 7% порівняно з 2021 р.

Найпоширенішою причиною смертельних аварій у 2023 р. стало перевищення швидкості з боку водіїв. На частку таких дорожньо-транспортних пригод припало майже 50% аварій, у яких загинуло 320 людей. Порушення правил проїзду та переходу пішохідних переходів також часто стають причиною ДТП.

³ Там само.

Причини ДТП

На усунення вказаних причин має бути спрямована профілактична робота поліцейських у сфері безпеки дорожнього руху.

Варто враховувати, що не всі випадки на дорозі кваліфікуються як ДТП.

Небезпечними випадками, що не кваліфікуються як дорожньо-транспортна пригода та не підлягають обліку, є:

- пригоди, що сталися внаслідок порушення водіями техніки безпеки і правил експлуатації транспортних засобів у процесі зчеплення (розчеплення) з причепами або встановлення на них спеціального обладнання чи механізмів, запуску двигуна за допомогою пускової рукоятки, проведення ремонту транспортного засобу тощо;

- пригоди за участю тракторів, інших самохідних машин і механізмів, що сталися внаслідок порушення техніки безпеки під час виконання ними основних виробничих операцій або сільськогосподарських робіт (як-от: польові роботи, прокладання траншей, лісозаготівля, робота в кар'єрах, вантажно-розвантажувальні роботи, що виконуються за допомогою автокранів чи методом самоскиду, установлення щогл, опор тощо);

- пригоди, що сталися під час тренувань і змагань з автомобільних чи мотоциклетних видів спорту, якщо постраждали водії-спортсмени, судді чи інший персонал, що обслуговує спортивні заходи, або глядачі;

- пригоди за участю велосипедів та гужового транспорту, що сталися під час їх руху і учасниками яких не були інші транспортні засоби чи пішоходи, а також за умови, що при цьому не завдано шкоди майну, життю чи здоров'ю третіх осіб;

- пригоди, що сталися внаслідок стихійного лиха, за умови, що транспортний засіб не рухався.

Слід звернути увагу на те, що про будь-яку дорожньо-транспортну пригороду, про яку стає відомо поліцейському, включно з ситуаціями, що

відбуваються поза його маршрутом патрулювання, він негайно або в першу чергу доповідає черговому відділення поліції та вживає подальших заходів відповідно до вказівок, отриманих від нього. У випадках, коли затримка неприпустима (аварія з тяжкими наслідками тощо), поліцейський негайно вирушає на місце аварії. За відсутності стійкого зв'язку з черговою службою поліцейський дає вказівку іншим водіям транспортних засобів відправити заявника до чергової частини або передати інформацію про ДТП.

Успішність ліквідації наслідків ДТП, виявлення суб'єктів таких пригод, причин та обставин значною мірою залежить від своєчасного реагування на повідомлення, оскільки ДТП:

а) являє собою надзвичайно швидкоплинну подію з відносно малою імовірністю встановлення очевидців її початкової і кульмінаційної стадій, сумарна тривалість яких звичайно не перевищує 0,3–0,7 с;

б) може супроводжуватися пораненням людей, збереження життя яких залежить від якнайшвидшого надання їм долікарської допомоги;

в) відбувається в умовах інтенсивного дорожнього руху, тобто скупчення транспортних засобів (далі – ТЗ), пішоходів, інших учасників дорожнього руху, осіб, які виконують будь-які роботи на вулицях і в смузі відводу автомобільних доріг, що сприяє швидкому знищенню слідів, інших речових доказів та зміні обстановки;

г) вимагає якнайшвидшої фіксації обстановки і вживання заходів щодо захисту і збереження слідів від несприятливого впливу природно-кліматичних факторів;

д) обмежує або цілком перекриває дорожній рух, а також створює небезпеку виникнення повторних зіткнень і наїздів в умовах обмеженої видимості на дорозі і транспортних потоків великої щільності;

е) не виключає навмисного знищення слідів учасниками ДТП, які зацікавлені в сприятливому для них результаті справи;

ж) не дозволяє надалі провести адекватне моделювання при перевірці свідчень і проведенні відтворення обстановки і обставин події через безповоротну втрату відомостей про розташування ТЗ у транспортному потоці, номенклатуру і параметри руху, рівень вологості і забруднення дорожнього покриття, ступінь прозорості атмосфери, напрямок дії могутніх одиничних джерел світла тощо.

Прибувши на місце події не на службовому транспорті, а на транспортному засобі, що належить громадянину чи юридичній особі, водій транспортного засобу може отримати довідку або відповідний запис у подорожньому листі.

Перебіг подальшого провадження про вчинення ДТП значною мірою залежить від правильних дій поліції на місці ДТП. Неодноразово

неадекватна поведінка поліції на місці ДТП призводила до втрати слідів і суттєвих доказів, а іноді до чергового випадку: наїзду на автомобіль або людей, які потрапили в аварію.

Цього можна уникнути, якщо забезпечити чітку послідовність дій на місці аварії. Тому, **прибувши на місце дорожньо-транспортної пригоди із завданими матеріальними збитками та переконавшись у відсутності постраждалих у ДТП, поліцейські доповідають про ситуацію черговій службі та починають виконувати основні дії на місці ДТП, а саме:**

1) встановлюють і затримують водіїв, транспортні засоби яких брали участь у ДТП, та інших причетних до неї осіб;

2) забезпечують охорону місця ДТП та вживають заходів щодо збереження слідів та предметів;

3) організовують у необхідних випадках рух транспорту в об'їзд місця ДТП;

4) встановлюють очевидців та обставини скоєння ДТП.

У разі зникнення транспортного засобу з місця ДТП, крім вищезазначених дій, поліцейські також повинні з'ясувати можливий напрямок руху, марку, тип, номерний знак, вид вантажу, особливі прикмети та інші відомості щодо транспортного засобу.

Для збереження слідів та інших об'єктів на місці аварії необхідно виключити можливість зміни обстановки на місці аварії до їх огляду та фіксації. Для цього організовується охорона на місці та, якщо необхідно, обмежується або змінюється рух транспортних засобів.

Учасники та свідки ДТП також можуть змінити місце ДТП, знищити або пошкодити докази через власну необережність або зацікавленість у результатах провадження у таких справах. Тому після визначення меж місця ДТП поліцейські виводять із місця ДТП усіх осіб (у тому числі учасників), щоб виключити випадкове чи навмисне пошкодження доказів.

Якщо місце події велике або розташоване в зоні інтенсивного руху транспорту та руху пішоходів, до охорони також повинні бути залучені інші поліцейські, а у крайньому разі – водії чи перехожі. Цьому персоналу необхідно роз'яснити завдання та послідовність дій при спробі проникнення сторонніх осіб на місце ДТП.

Однією з важливих особливостей ДТП є те, що вони, зазвичай через механізм виникнення, можуть займати території, котрі простягаються на десятки (сотні) метрів. Адже транспортний засіб рухається зі швидкістю 90 км/год і за одну секунду проїжджає 25 м, а тому транспортні засоби, що рухаються, в результаті зіткнення один з одним або з нерухомими об'єктами, незакріпленими предметами, речами, деталями автомобілів

можуть бути відкинуті на велику відстань.

Основне завдання поліцейських, які прибули на місце ДТП, – якнайшвидше витягти потерпілих із транспортного засобу та надати їм першу домедичну допомогу. Однак, коли видимість обмежена, а надати допомогу на місці події нікому, необхідно вжити найпростіших заходів, щоб не допустити повторення ДТП: увімкнути спеціальну світлову та звукову сигналізацію на патрульному авто, ввімкнути аварійну сигналізацію. Інші транспортні засоби, розташовані поблизу ДТП, з аварійними знаками, стоп-сигналами або проблісковими маячками, встановлюються на відстані – для попередження водіїв транспортних засобів, що рухаються, про небезпеку (не менше 15 м у густонаселених районах і не менше 30 м від місця ДТП – для припаркованих за її межами).

У світлий час доби доцільно використовувати пробліскові маячки червоного кольору, а в темний час доби – сині пробліскові вогні, оскільки вони різко контрастують із габаритними вогнями автомобіля. Найкращий спосіб вказати місце дорожньо-транспортної пригоди вночі – повернути лазерний випромінювач, що створює промінь, дещо змістивши його відносно вертикальної площини. Це забезпечує формування чітко помітного світлового конуса навіть на прихованих поворотах автомагістралі.

Установка конусів, що огорожують місце пригоди, і дорожніх знаків повинна виконуватися так, щоб забезпечувати плавну траєкторію об'їзду місця ДТП. За відсутності спеціальних пристроїв для позначення місця пригоди можна також використовувати підручні матеріали (гілки дерев, дерев'яні щити, легкі предмети світлих тонів, солярові смолоскипи та ін.). З цією метою можуть бути використані будь-які підручні засоби (щити, дошки, ящики та інші предмети з нанесенням на них необхідної інформації). Їх, а також конуси та вказівники, що оточують ділянку, необхідно своєчасно прибрати після усунення наслідків. На неосвітлених ділянках дороги, збоку від місця ДТП, можна припаркувати автомобіль із увімкненим ближнім світлом фар.

Варто звернути увагу, що навіть незначні ДТП можуть серйозно порушити ритм дорожнього руху та призвести до багатьох небажаних соціальних явищ (як-от: невихід на роботу, масове запізнення на навчання, зрив планів доставки їжі та запасів, затримки прибуття аварійних служб до місць проведення ремонтних робіт тощо). У разі потреби поліція має звільнити дорогу від транспортних засобів, постраждалих та інших об'єктів ДТП, місцезнаходження яких поліцейський зафіксував заздалегідь. У складних випадках слід організувати об'їзди, щоб виключити рух стороннього транспорту

через передбачувану зону ДТП. Водночас слід пам'ятати, що встановлення для цього необхідних переносних дорожніх знаків, покажчиків, огорож та пробліскових маячків не звільняє поліцію від обов'язку активно регулювати рух, щоб уникнути заторів.

Важливо знати, що організація дорожнього руху на місці ДТП, де важко або неможливо безпечно відновити нормальну роботу транспорту та пішоходів, а також стабілізувати громадський транспорт, вимагає швидкого і грамотного рішення, тому що можуть виникнути значні затори в русі транспорту і нові ДТП. Тому в окремих випадках організація дорожнього руху може здійснюватися одночасно з виконанням інших попередніх дій на місці ДТП.

Питання для самоконтролю

1. Що таке дорожньо-транспортна пригода?
2. Які види ДТП існують?
3. Які існують особливості огляду поліцейськими місця ДТП?
4. Які першочергові дії поліцейського на місці ДТП?
5. Який алгоритм дій поліцейського на місці ДТП?

Теми рефератів

1. Тактика дій працівників поліції під час оформлення додатків до протоколу огляду місця дорожньо-транспортної пригоди.
2. Особливості оформлення матеріалів про правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.
3. Застосування новітніх приладів під час оформлення дорожньо-транспортних пригод на автошляхах України.
4. Невідкладні дії органів Національної поліції при оформленні дорожньо-транспортних пригод.
5. Адміністративно-правове регулювання усунення наслідків дорожньо-транспортних пригод.
6. Напрями діяльності поліцейських, спрямовані на зменшення травмування учасників дорожнього руху.
7. Сучасні тенденції у забезпеченні безпеки дорожнього руху у світі.
8. Міжнародний досвід забезпечення безпеки дорожнього руху.

2. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ДОКУМЕНТУВАННЯ ДТП БЕЗ ПОТЕРПІЛИХ

Порядок оформлення поліцією матеріалів про адміністративні правопорушення визначено ст. 124 КУпАП, а її обов'язки визначені Інструкцією з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, затвердженою наказом МВС України № 1395 від 07 листопада 2015 р.

Згідно з чинними нормами КУпАП та відомчими інструкціями поліція наділена повноваженнями складати протоколи про адміністративні правопорушення за ч. 1 ст. 124 КУпАП (ст. 255 КУпАП).

Судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 124 КУпАП (ст. 221 КУпАП).

Протокол – це адміністративно-процесуальний акт про проведення процесуальних дій, про їхні зміст і наслідки.

Протокол про адміністративне правопорушення складається в письмовій формі відповідно до ст. 254 КУпАП.

До протоколу про адміністративне правопорушення долучаються:

- 1) письмові пояснення свідків правопорушення у разі їх наявності;
- 2) акт огляду та тимчасового затримання транспортного засобу в разі здійснення його затримання;
- 3) акт огляду на стан сп'яніння в разі проведення огляду на стан сп'яніння;
- 4) інші документи та матеріали, що містять інформацію про правопорушення.

За наявності технічної можливості протоколи про адміністративні правопорушення складаються в електронній формі з автоматичним присвоєнням відповідного порядкового номера та серії і роздруковуються за допомогою спеціальних технічних засобів.

Протокол підписується укладачем та особою, яка несе адміністративну відповідальність. У присутності свідків і потерпілих цими особами також підписується протокол про адміністративне правопорушення.

У разі відмови адміністративно відповідальної особи від підписання протоколу про адміністративне правопорушення в ньому робиться відповідний запис. Особи, які будуть притягнуті до

адміністративної відповідальності, мають право надати пояснення та зауваження щодо змісту правопорушення, пояснити причини своєї відмови від підпису та долучити це до протоколу.

Під час складання протоколу особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються її права й обов'язки, передбачені ст. 268 КУпАП, про що робиться відмітка у протоколі.

У протоколі мають бути зазначені:

- місце і дата його складання;
- посади і прізвища осіб, які проводять дію;
- прізвища осіб, які брали участь у проведенні дії; факт роз'яснення їм їхніх прав і обов'язків;
- зміст проведеної процесуальної дії, час її початку і закінчення;
- всі істотні для адміністративного провадження обставини, виявлені при виконанні процесуальної дії.

Якщо процесуальна дія фіксується за допомогою технічних засобів і технічних засобів із фото- і кінозйомкою, відеозаписом, то у протоколі зазначається (у разі провадження у справі про адміністративне правопорушення – повідомляється учасникам процесу) адміністративно каране діяння, технічний засіб, що фіксує адміністративне провадження, характеристики, умови та послідовність використання носія інформації.

У протоколі не можна використовувати оціночні висловлювання для висновків, що потребують спеціальних знань чи навичок.

Протоколи, складені та оформлені в установленому законом порядку, є джерелами доказів, оскільки в них встановлюються обставини і факти, що мають значення для адміністративного провадження.

До протоколу можуть бути додані фотографії, звукозаписи, фільми, відео, плани, схеми, зліпки та інші матеріали, що пояснюють його зміст.

Аналіз законодавчих та практичних вимог до оформлення документів адміністративних процедур дозволяє виділити типову структуру протоколу, що складається зі вступного, описового та заключного розділів.

Додатками до протоколу можуть бути:

- спеціально виготовлені копії, зразки об'єктів, речі і документи;
- письмові пояснення спеціалістів, які брали участь у проведенні відповідної процесуальної дії;
- аудіо-, відеозапис процесуальної дії;
- фото-таблиці, схеми, зліпки, носії комп'ютерної інформації та інші матеріали, що пояснюють зміст протоколу

Додатки до протоколів мають бути належним чином оформлені, упаковані для відповідального зберігання та засвідчені відповідними

підписами експертів, інших осіб, які беруть участь у складанні та/або вилученні таких додатків.

ВАЖЛИВО!!!

За елементами конструкції норма ст. 124 КУпАП є **бланкетною (відсильною)**, тобто *під час складання протоколу про адміністративне правопорушення за цією адміністративно-правовою кваліфікацією необхідно зазначити нормативний акт, що передбачає відповідальність за таке правопорушення, та безпосередньо положення, котрі порушено.* У разі незазначення згаданих положень вважається, що протокол про адміністративне правопорушення складено з порушенням.

ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПРОТОКОЛУ ПРО ФІКСАЦІЮ ДТП

• Протокол про адміністративне правопорушення складається **українською мовою**;

• **Не допускається** закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також унесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, щодо якої він складений.

Усі реквізити протоколу заповнюються чорнилами **чорного** або **синього** кольору, крім гелевих, розбірливим почерком.

При складанні протоколу зазначаються:

• дата і місце його складання (число, місяць, рік, населений пункт, географічна точка);

• посада, спеціальне звання, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка склала протокол;

• відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності (зазначаються повністю (без скорочення):

- її прізвище, ім'я та по батькові;
- число, місяць і рік народження;
- місце народження;
- місце проживання;
- місце реєстрації;
- найменування підприємства, установи, організації, де працює (її посада) або навчається особа;
- документ, що посвідчує особу або її спеціальний статус (серія, номер паспорта, дата видачі й назва органу, що його видав, або серія, номер іншого документа (службового чи пенсійного посвідчення, студентського квитка), що посвідчує особу, яка вчинила правопорушення), дата видачі й найменування підприємства, установи, організації, що його видали;

– відомості щодо притягнення особи до адміністративної відповідальності протягом року (за наявності));

- місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення (суть адміністративного правопорушення повинна точно відповідати ознакам складу адміністративного правопорушення, зазначеним у статті КУпАП, за якою складено протокол);

- нормативний акт, що передбачає відповідальність за правопорушення;

- частина відповідної статті та стаття КУпАП, згідно з якою передбачена адміністративна відповідальність за таке правопорушення;

- прізвища, місця проживання свідків і потерпілих, якщо вони є;

- пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.

Якщо в результаті вчинення адміністративного правопорушення заподіяно матеріальну шкоду, про це також зазначається у протоколі (прізвище, ім'я та по батькові потерпілого, місце його проживання або найменування підприємства, установи, організації, їх місцезнаходження і розмір заподіяної унаслідок адміністративного правопорушення матеріальної шкоди).

У разі відмови особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, від підписання протоколу, у ньому робиться запис про це.

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу та пояснення по суті адміністративного правопорушення, котрі додаються до протоколу, а також викласти мотиви відмови від його підписання.

При складанні протоколу порушникові роз'яснюються його права і обов'язки, передбачені ст. 63 Конституції України, ст. 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Стаття 63 Конституції України

Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Стаття 268 КУпАП. Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі. Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи. Особливості розгляду справ про адміністративні правопорушення у сферах забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, безпеки на автомобільному транспорті та про порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), встановлюються статтями 279-1–279-8 цього кодексу.

{Положення частини першої статті 268, за яким обмежується право на вільний вибір особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, як захисника своїх прав, крім адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, втратили чинність як такі, що є неконституційними, на підставі Рішення Конституційного Суду № 13-рп/2000 від 16.11.2000}

Про обізнаність із вищевказаним особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, ставить у протоколі свій підпис, а у разі її відмови поставити підпис про це робиться відповідний запис у протоколі, що засвідчується підписом уповноваженої посадової особи.

У разі, коли особа, стосовно якої складається протокол, не володіє українською мовою, протокол складається за участю перекладача.

Від особи, стосовно якої складають протокол, просять надати письмове пояснення про вчинене адміністративне правопорушення за підписом зазначеної особи. Пояснення можуть бути додані окремо до протоколу.

У разі вчинення адміністративного правопорушення неповнолітньою особою у віці від 14 до 16 років протокол

складається на одного з батьків неповнолітньої або особу, яка їх замінює, за ст. 184 КУпАП.

Адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена ст. 124 КУпАП, вчинені неповнолітніми віком від 16 до 18 років, задокументовуються стосовно цієї особи (на цю особу складається протокол).

При вчиненні такого правопорушення групою осіб на кожного порушника складається окремий протокол.

У протоколі, викладаючи обставини вчинення правопорушення, зазначаються місце і час вчинення правопорушення, суть порушення, які порушення чи бездіяльність допущені фігурантом протоколу про адміністративне правопорушення, які положення законодавства порушено.

Якщо є свідки правопорушення та потерпілі, до протоколу вносяться їхні **прізвища, імена та по батькові**, а також адреси місць проживання.

У разі відмови особи, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від надання пояснень за суттю вчиненого правопорушення уповноважена посадова особа вносить до нього відповідний запис.

Протокол підписується уповноваженою посадовою особою та особою, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, а також може підписуватися свідками та потерпілими, у разі їх наявності.

У разі відмови особи, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від підписання протоколу уповноважена посадова особа робить про це відповідний запис, котрий засвідчує своїм підписом та підписами свідків, у разі їх наявності.

Протокол про адміністративне правопорушення складається у двох примірниках, один із яких передається особі, стосовно якої його складено.

Протоколи мають серії та номери і є документами суворої звітності.

Запис про складання протоколу робиться у журналі реєстрації протоколів про адміністративне правопорушення. Строк зберігання таких журналів регулюється законодавством України.

Особливості оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП⁴

У разі порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, на місці дорожньо-транспортної пригоди складається **протокол** про адміністративне правопорушення стосовно цих осіб, **до якого додаються:**

- 1) схема місця ДТП, котру підписують учасники ДТП та поліцейський;
- 2) пояснення учасників пригоди та свідків (у разі їх наявності);
- 3) показання технічних приладів (у разі їх наявності);
- 4) показання засобів фото- та/або відеоспостереження (у разі їх наявності);
- 5) інші матеріали, що є необхідними для прийняття рішення у справі.

Якщо внаслідок дорожньо-транспортної пригоди заподіяно тілесне ушкодження учаснику, відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу для огляду місця ДТП викликається слідчо-оперативна група.

Відповідно до порядку звітування про результати розгляду відповідей на повідомлення про кримінальні та адміністративні правопорушення поліцейський складає рапорт керівнику відповідного підрозділу поліції та передає його уповноваженій особі підрозділу поліції.

На прохання учасників ДТП вони мають можливість на місці пригоди сфотографувати схему ДТП. Якщо це технічно неможливо, копію схеми дорожньо-транспортної пригоди та фотографії місця ДТП слід вимагати в письмовій формі від відділу поліції, якщо матеріал не було надіслано у належний спосіб.

У випадках, коли для прийняття об'єктивного рішення виникає необхідність в отриманні додаткових даних, поліцейський, який оформлює матеріали ДТП, **протягом доби передає оформлені матеріали для подальшого розгляду уповноваженій особі підрозділу поліції**, на території обслуговування якого сталася пригода.

⁴ Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі : наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15#Text>.

Уповноважені працівники підрозділу поліції під час ознайомлення з матеріалами ДТП зобов'язані в найкоротший строк, але не більше місяця з дня скоєння ДТП, з'ясувати всі обставини ДТП та вжити інших заходів для об'єктивного встановлення особи, яка вчинила ДТП, скласти на особу протокол про адміністративне правопорушення та протягом п'яти днів надіслати його до відповідного суду.

Якщо сталася дорожньо-транспортна пригода і один із учасників зник із місця ДТП, поліцейські складають схему місця ДТП, опитують потерпілих, свідків (за наявності), встановлюють обставини ДТП, забезпечують зовнішнє відео- та фотоспостереження та негайно повідомляють уповноважених працівників відділу поліції, котрі займаються розшуком осіб, які зникли з місця ДТП. Зазначені працівники зобов'язані у найкоротший строк (але не більше двох місяців) вжити всіх можливих заходів для встановлення осіб, які вчинили ДТП, та обставин, за яких вона сталася. Для цього використовуються бази (банки) даних єдиної інформаційної системи МВС, оприлюднюються джерела інформації, надсилаються запити на отримання необхідних фото- та (або) відеозйомок відповідних подій, до відділу поліції викликаються особи, здійснюються виїзди за місцем проживання (перебування), праці таких осіб.

ВАЖЛИВО!!!

Під час реагування на подію ДТП поліцейські зобов'язані дотримуватися вимог Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої наказом МВС України від 18.12.2018 № 1026.

Вказана вимога дозволяє одночасно фіксувати деталі обстановки на місці події, а також забезпечує додатковий захист працівника поліції у разі неадекватної поведінки учасників пригоди чи безпідставних звинуваченнях у неправомірних діях.

У разі виявлення транспортного засобу, що зник з місця ДТП, проводиться його огляд на наявність характерних пошкоджень, інших обставин ДТП, відео- та фотозйомка.

Якщо буде встановлено, що власник транспортного засобу проживає на території, що перебуває під юрисдикцією іншого підрозділу поліції, матеріали будуть направлені за територіальністю.

Питання для самоконтролю

1. Що обов'язково має бути зазначено у протоколі про вчинення адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП?

2. Що є додатками до протоколу про вчинення адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП?

3. Які особливості оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП?

4. Які особливості оформлення поліцейськими матеріалів дорожньо-транспортної пригоди з матеріальними збитками без потерпілих ви знаєте?

5. Які строки розгляду матеріалів про дорожньо-транспортну пригоду?

Теми рефератів

1. Адміністративно-правовий статус осіб, які здійснюють оформлення ДТП.

2. Адміністративні процедури при оформленні дорожньо-транспортних пригод.

3. Заходи запобігання неправомірним відносинам між патрульним поліцейським та водієм, автомобіль якого застраховано.

4. Застосування безпілотних летальних апаратів під час огляду місця дорожньо-транспортної пригоди.

5. Особливості здійснення фото- та відеозйомки при проведенні огляду місця вчинення дорожньо-транспортної пригоди.

3. ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ СХЕМИ ДТП

На законодавчому рівні закріплено порядок розгляду справ про адміністративні правопорушення та визначено перелік фактичних даних, на підставі яких органи (посадові особи) встановлюють наявність адміністративного правопорушення, злочинну поведінку конкретної особи та правильний порядок вирішення справи відповідно до закону, інші істотні обставини.

Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, схемою ДТП, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, у тому числі тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, або свідками, а також працюючими в автоматичному режимі, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, у тому числі тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, або свідками, а також працюючими в автоматичному режимі або в режимі фотозйомки (відеозапису), які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху та паркування транспортних засобів, актом огляду та тимчасового затримання транспортного засобу, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами.

Одним із основних видів доказів, крім протоколу, є схема ДТП, що за своєю правовою природою є не самостійним доказом, але основним документом для порушення судових проваджень у справах про адміністративні правопорушення.

Проте схема ДТП є одним із найважливіших документів. Вона необхідна, щоб представники страхових компаній або судових органів були інтуїтивно знайомі з усіма подробицями і причинами події.

На цій основі необхідно визначити роль схеми ДТП та послідовність її складання.

З існуючих способів вимірювань найбільш зручно використовувати систему прямокутних координат. Як одна з осей координат (X) можуть бути використані прямолінійний бордюр, прямолінійна кромка проїжджої частини, стіна будівлі або лінія, що є її продовженням, та інші об'єкти, обмежені прямими лініями. Друга вісь координат (Y) повинна проходити через вибраний орієнтир (місце установки

дорожнього знаку, кут будівлі тощо) і бути перпендикулярною до першої.

Якщо на місці дорожньо-транспортної пригоди немає прямої лінії, котру можна використовувати як вісь координат (мають місце криволінійна ділянка дороги, дорога без чітких меж проїжджої частини – ґрунтова, засніжена тощо), необхідно штучно провести лінію (вісь координат) на місці дорожньо-транспортної пригоди та використовувати її як початкову точку для вимірювання (ця умовна лінія називається базовою лінією). Цю лінію можна позначити на місцевості, натягнувши рулетку або мотузку між вибраними предметами (орієнтирами). Положення базової лінії визначається відповідно до конкретних умов місця аварії та зручності вимірювання.

Положення сліду або об'єкта фіксується вимірюванням відстані від їхніх характерних точок (початок, кінець, зміна напрямку сліду, положення коліс ТЗ та ін.) до базової лінії (поперечний розмір), а також до лінії, що перпендикулярна до базової і проходить через один із орієнтирів, – другої осі координат (подовжній розмір). Вимірювання проводяться перпендикулярно до осей координат.

Поруч із місцем ДТП може не бути два предмети для проведення між ними прямої лінії, а буде наявним лише один (камінь, самотнє дерево тощо). У цьому випадку базову лінію можна встановити на заданій відстані від положення компаса, встановленого на деякій частині орієнтира, проведеного так, щоб вона перетинала лінію, що вказує від компаса в будь-який бік від світла.

Необхідно зафіксувати довжину, ширину та конфігурацію сліду, а також його характер (гальмування, бічне ковзання) і, якщо можливо, приналежність до конкретного транспортного засобу.

- Якщо слід прямолінійний, фіксують його розташування відносно прийнятої базової лінії (до краю дороги, осьової лінії дорожньої розмітки та ін.) на початку і кінці сліду.

- Якщо слід криволінійний (складної конфігурації), то при нанесенні його на схему слід вчинити так: базова лінія від початку (кінця) сліду розбивається на відрізки однакової довжини, наприклад, рівні 1 м (при розбитті базової лінії на відрізки меншої довжини точність нанесення сліду буде більшою). Довжина відрізків повинна бути вказана. При рівній довжині всіх відрізків достатньо вказати довжину першого. Відрізки позначають цифрами і вимірюють відстані від кінців відрізків до сліду.

- Часто слід, залишений ТЗ, проходить ділянками дороги з різним покриттям (наприклад, гальмування починається на проїжджій частині, потім ТЗ у загальмованому стані перетинає розділовий газон і

зупиняється на узбіччі). У таких випадках необхідно зміряти довжину сліду в межах кожної ділянки.

При фіксації слідів шин транспортного засобу варто виміряти:

- відстань між серединами слідів шин, залишених правими і лівими колесами (при прямолінійному русі вона відповідає колії ТЗ). Якщо сліди залишені спареними колесами, то вимірюється відстань між серединами слідів внутрішніх коліс, а також зовнішніх коліс;
- ширину слідів шин – відстань між бічними межами сліду, залишеного будь-яким одиночним колесом;
- глибину сліду шини – відстань між дном об'ємного сліду і площиною поверхні, на якій він залишений;
- будову малюнка протектора, що відобразився у сліді, – конфігурацію і розміри його елементів (зокрема місцеві дефекти). Також необхідно визначити їхню кількість, положення на біговій доріжці і щодо один одного.

Виявлені на місці правопорушення об'ємні сліди коліс транспортних засобів зафіксуються литтям зліпків.

Слід зафіксувати положення осі передніх і задніх коліс транспортного засобу, з якого боку він знаходиться (тобто справа чи зліва), і вказати модель транспортного засобу (тягач, причіп).

Перед тим, як нанести на схему межі розташування осипів (наприклад, скляних осипів), необхідно, якщо є можливість, установити приналежність розбитого скла до конкретного транспортного засобу. Якщо на загальній межі уламків знайдено осколок лобового скла одного транспортного засобу та осколок скла фари іншого автомобіля, слід позначити їхні межі окремо. Перед початком обстеження необхідно розмітити межі та граничну концентрацію осипу.

Важливою частиною протоколу є схема дорожньої обстановки після події. Робити це потрібно дуже акуратно. Спочатку, після визначення обсягу обстеження, виготовляється проєкт, і на його основі готується остаточна копія схеми.

Окремі об'єкти, що знаходяться далі від місця проведення заходу, можуть бути виділені на схемі умовними знаками з обов'язковим зазначенням їхніх розмірів і відстані до них.

На схемі місця ДТП повинні бути графічно зображені та зафіксовані такі об'єкти і вказані такі дані:

- ділянка дороги, де сталася дорожньо-транспортна пригода;
- сталі орієнтири, до яких на схемі здійснена прив'язка об'єктів та слідів;

- транспортні засоби, причетні до ДТП, координати їх розміщення відносно елементів проїзної частини та сталих орієнтирів;
- сліди гальмового шляху коліс транспортних засобів, їх розміщення відносно елементів проїзної частини; довжина від їх початку до кожного колеса транспортного засобу із зображенням місць розривів; довжина слідів на ділянках із різним покриттям;
- інші сліди та предмети, що стосуються пригоди: розміщення частин та об'єктів (уламки кузова, частинки фарби, уламки скла, осипання ґрунту, сліди рідини та ін.), що відокремилися від транспортного засобу, відносно елементів проїзної частини, транспортних засобів; площа розсіювання уламків скла, осипання ґрунту тощо;
- координати місця зіткнення, наїзду тощо відносно сталих орієнтирів;
- ширина проїзної частини разом із роздільними смугами;
- ширина тротуарів, узбіччя;
- розміри ділянок із різним станом дорожнього покриття;
- розміри та розміщення дефектів дорожнього покриття;
- розташування дорожньої розмітки;
- розташування світлофорів, дорожніх знаків та інших засобів технічного регулювання дорожнього руху;
- розташування шлагбаума, засобів сигналізації, дорожніх знаків на підході до залізничного переїзду.

В обов'язковому порядку у схемі місця ДТП заповнюється таблиця дорожніх умов та зазначаються назви об'єктів, зображених на схемі.

На зворотному боці схеми місця ДТП зазначаються:

- марка (модель) пошкодженого транспортного засобу;
- номерний знак транспортного засобу;
- власник транспортного засобу;
- перелік видимих (зовнішніх) пошкоджень транспортного засобу, що сталися внаслідок ДТП.

Зазначена інформація підтверджується підписами водіїв транспортних засобів.

На схемі повинні бути відображені:

- **геометрична характеристика дороги** – ширина проїжджої частини, тротуарів і узбіч, розміри кюветів, радіуси закруглень, величини

поперечного і подовжніх ухилів – підйомів і спусків, форма і розміри острівців безпеки;

– *огорожі проїжджої частини* – надобні, бар'єри, стовпи; засоби регулювання руху: лінії розмітки, дорожні знаки і покажчики (світлофори повинні бути вказані не тільки на самому місці події, але і на попередніх йому ділянках).

При подіях, що трапилися в темний час доби, на схемі фіксується розташування приладів штучного освітлення зі вказівкою, які з них були включені. Розміри об'єктів і відстані до них на місцевості вимірюються рулеткою і переносяться на схему за допомогою прямокутної системи координат. Осі координат на місцевості, від яких здійснюють виміри, слід вибирати так, щоб вони охоплювали всю ділянку і за необхідності могли бути легко відновлені. Для однієї з осей координат зазвичай вибирають сталі орієнтири – нерухомі предмети, що постійно знаходяться на ділянці.

Сталий орієнтир – стаціонарно встановлений об'єкт (кут будівлі або павільйону зупинки маршрутних транспортних засобів, дорожній знак 5.60 «Кілометровий знак», опора лінії електропередачі, об'єкт дорожнього сервісу, порядковий елемент інженерної конструкції дороги тощо), що має власну назву, порядковий номер, іншу видиму відмінність серед подібних об'єктів та розташований уздовж вулиці або смуги відведення дороги. Сталим орієнтиром не є дерева, кущі, транспортні засоби, що стоять, тимчасові споруди або конструкції, пересувні торговельні споруди, огорожі будівельних майданчиків або місць проведення дорожніх робіт, інші об'єкти, розташування яких на місцевості в подальшому неможливо об'єктивно визначити чи геометрія, розміри або місце розташування яких можуть із часом змінюватися.

У містах сталими орієнтирами є стіни будинків. Обирати для цієї мети бордюрний камінь тротуару не рекомендується, оскільки згодом можливі зміни ширини проїжджої частини. На замських дорогах із твердим покриттям координатною віссю може служити край проїжджій частині. На дорогах, що не мають твердого покриття, проводять пряму лінію між придорожніми телеграфними або освітлювальними стовпами, між деревами та іншими нерухомими предметами. Інша вісь координат, розташована перпендикулярно до першої, проводиться уперек дороги за допомогою натягнутого шнура або на око з таким розрахунком, щоб уся ділянка події розташовувалася за нею.

Щоб не захаращувати чернетку розмірними лініями і числами, місця вимірів можна пронумерувати, а результати вимірювань дати у вигляді таблиці на окремому листі. На чернетках важливо точно зафіксувати розміри взаємного розташування об'єктів дорожньої

обстановки, що дозволить одержати точне її відображення на чистовій схемі.

Перед проведенням замірів та фіксацією об'єктів і слідів проводиться прив'язка місця ДТП на схемі до певного нерухомого об'єкта (вимірюється відстань до зазначеного об'єкта від якого-небудь, як правило, найближчого, сліду чи предмета, що буде зафіксований на місці ДТП), та ця інформація вноситься до схеми. Прив'язка місця ДТП здійснюється до постійних об'єктів, як правило: кілометрового знаку; рогу будинку або споруди; межі перехрестя. У випадку відсутності таких орієнтирів можна здійснювати прив'язку до опор лінії електропередачі із зазначенням її номера та інших сталих орієнтирів.

Виміри розташування транспортних засобів, предметів та виявлених слідів проводяться лише у паралельному та перпендикулярному до осі дороги напрямках. Виміри найкраще проводити від правого краю проїзної частини або тротуару у напрямку руху транспорту.

Початок і закінчення слідів гальмування, волочіння тощо слід обкреслити на асфальті крейдою, після чого провести необхідні виміри.

Якщо сліди гальмування правих і лівих коліс різні за довжиною, то заміряють окремо довжину кожного сліду. Гальмівний слід може бути не суцільним, а переривистим.

Прямі сліди фіксуються за допомогою таких розмірів: довжина сліду, ширина сліду, відстань від початку сліду до одного з узбіч (тротуару) та відстань від кінця сліду до цього ж узбіччя (тротуару).

Якщо слід непрямої, а має дугоподібну форму, то крім цього вимірюється довжина хорди дуги та висота сегмента, що утворений хордою та дугою. До запису розмірних даних записують ознаки, за якими слід віднесений до кочення чи бокового ковзання коліс.

Якщо є два сліди, то необхідно обов'язково заміряти ширину кожного з них і відстань між ними.

Фіксування розташування транспортного засобу проводиться двома замірами відстаней у поперечному щодо осі дороги напрямку від його непошкоджених частин (як правило, це осі переднього та заднього коліс з однієї сторони) до відповідного краю проїзної частини (тротуару), лінії дорожньої розмітки та одним заміром відстані від будь-якої із зазначених точок у напрямку, паралельному осі дороги до найближчого зафіксованого предмета або до точки прив'язки місця ДТП.

Слід враховувати, що у випадку, коли ДТП сталося на заокругленій ділянці дороги, проведення замірів проводиться не до краю проїзної частини, а до умовної лінії продовження краю рівної ділянки проїзної частини перед початком такого заокруглення. При цьому необхідно

провести заміри кривизни ділянки для визначення в майбутньому радіуса заокруглення, для чого вимірюється довжина хорди дуги та висота сегмента, що утворений хордою та дугою, та заміряється відстань від початку заокруглення до місця ДТП.

Обов'язково у схемі місця ДТП заповнюється таблиця дорожніх умов та зазначаються назви об'єктів, зображених на схемі. На зворотному боці схеми місця ДТП зазначаються: марка (модель) пошкодженого транспортного засобу; номерний знак транспортного засобу; власник транспортного засобу; перелік видимих (зовнішніх) пошкоджень транспортного засобу, що сталися внаслідок ДТП.

Чернетку схеми рекомендується виконувати в такій послідовності:

1. Визначити межі ділянки, котру необхідно зафіксувати, і, якщо можливо, сфотографувати її;

2. На ділянці події, на проїжджій частині і поблизу неї, де знаходяться сліди або предмети речовинної обстановки, позначити крейдою початок і кінець слідів качення і гальмування, ширину слідів протектора шин, обвести межі ділянок із осколками скла, частинками ґрунту, що обсипалися, плямами масла, води;

3. Після такої «розмітки» обстановки зафіксувати її від руки, не дотримуючись масштабу, на папері – чернетці схеми;

4. Крапки, що підлягають виміру, на чернетці пронумерувати. Якщо можливо, зробити це і на місцевості;

5. Вибрати лінії (осі координат), від яких робитимуться виміри;

6. Зробити виміри, результати записати в таблицю (форму її слід заготовити наперед);

7. Зміряти ділянки з елементами речовинної обстановки (осколками скла, масляними плямами тощо) і записати ці дані. Якщо на схемі необхідно позначити окремі елементи ділянки (осколки скла, плями масла тощо), то їхні координати приводяться до їх центру, а сам елемент ділянки вимірюється спочатку за горизонтальною, а потім за вертикальною лінією координат. Одержані дані записуються в таблицю.

Окремо записуються дані про оглядовість, тип і стан дорожнього покриття, погодні умови, час огляду ділянки, її місцеположення та ін.

Чистовий варіант схеми оформлюється на листі міліметрівки або спеціальному (масштабному) бланку. Об'єкти і відстані між ними зображають, дотримуючись прийнятого масштабу. Для складної дорожньої обстановки найбільш прийнятним є масштаб 1:100 або 1:50. Бланки, що використовуються патрульними, мають масштаб 1:50 (у 1 см

– 2 м). Для детального відображення місця події і більшої наочності експерти НДЕКЦ рекомендують використовувати на тих самих бланках масштаб 1:100 (у 1 см – 1 м).

Рекомендується розмістити деякі з найважливіших параметрів для аналізу ситуації на остаточній схемі. Тому доцільним видається встановлення розмірів довжини та ширини гальмівної доріжки тощо. Рекомендується також позначити точки на схемі, з яких знято місце події. Виконавець схеми повинен сам вирішити, якого розміру має бути схема відповідно до обставин події.

Якщо зіткнення сталося на регульованому перехресті, у винуватим водіям ставиться порушення **«Прізд на заборонний сигнал світлофора»** або правила, що змушує водіїв дати дорогу транспортним засобам, котрі завершують рух через перехрестя, коли увімкнено дозвільний сигнал світлофора.

Згідно з Правилами дорожнього руху, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України № 1306 від 10.10.2001 (далі – Правила) **перехрестя – це місце перехрещення, прилягання або розгалуження доріг на одному рівні, межею якого є уявні лінії між початком заокруглень країв проїзної частини кожної з доріг. Не вважається перехрестям місце прилягання до дороги виїзду з прилеглої території.**

Тому на схему ДТП необхідно нанести радіус кільцевої ділянки дороги під час руху транспортного засобу, що зіткнувся. На практиці такі вимірювання проводяться нечасто, що змушує експертів робити помилкові висновки. Тому в будь-якому випадку на схемі слід вказувати радіус кільцевої дороги.

Якщо в зареєстрованих ДТП на шляху водія є дублюючі світлофори та дорожні знаки «стоп-лінія», їх необхідно позначити у схемі та застосувати кутові радіуси (або газони), що розділяють смуги на бульварах, якщо ці коригування встановлено там, де пристрій використовується.

Транспортні засоби на схемі дорожньо-транспортних пригод фіксуються в положенні, в якому вони перебували після зіткнення, поки не буде досягнуто цього моменту. На поздовжній і поперечній осях дороги наносять відстані від осі передніх і задніх коліс до краю смуги. У разі перекидання автомобіля цей факт фіксується у відповідний спосіб на схемі, і, якщо можливо, вказується відстань кріплення до центру колеса. Зображення транспортного засобу повинно дозволити легко визначити, де знаходиться його передня частина.

Якщо транспортний засіб буксує причіп або напівпричіп, слід виконати аналогічні вимірювання, як описано вище, незалежно від того, чи від'єднані вони від буксуючого автомобіля, чи ні. Креслення також повинно чітко визначати орієнтацію передньої частини причепа або напівпричепа.

Місце зіткнення транспортного засобу повинно бути позначено на схемі події із зазначенням відстані від основного місця зіткнення до лінії світлофора в напрямку руху транспортного засобу. Якщо вказано відстань від світлофора до краю смуги, можна нанести відстань від місця зіткнення до краю дороги.

Зазвичай колізійне положення ТЗ можна визначити на основі об'єктивних факторів і застосувати до певної версії діаграми. За відсутності цих факторів місце зіткнення визначається на підставі розповіді водія або очевидця і відповідно записується у схему. Якщо кожен із водіїв вказав своє місце зіткнення, воно наноситься на графік і нумерується номером автомобіля, водій якого вказав ці координати первинного зіткнення.

Крім місця зіткнення, нумеруються: напрямок руху, місце розташування транспортного засобу після ДТП, розташування частин і уламків, що відокремилися від автомобіля, сліди гальмування тощо.

При оформленні матеріалу щодо зіткнення автомобілів ВАЗ-2111 і Skoda Superb, що мало місце на перетині вулиць Кирова та Куйбишева м. Донецьк, один із розмірів прив'язки автомобіля ВАЗ-2111 до проїжджої частини не відповідав дійсному положенню на дорозі. Цей розмір вніс спотворення в масштабну схему, складену експертом при проведенні авто-технічної експертизи, і призвів до недостовірних висновків. При детальнішому ознайомленні з матеріалом було знайдено цю неточність, і з цих підстав рішення про винність одного з водіїв було скасовано. Тепер, щоб розглядати справу далі, необхідно здійснити виїзд ТЗ на місце події для відновлення їх положення на дорозі, котре вони займали після зіткнення.

Однією з найбільш відповідальних і важливих дій для тих, хто складає схему ДТП, є визначення місця зіткнення транспортного засобу або наїзду на пішохода. Існують рекомендації, засновані на експертній практиці, щоб максимально точно визначити місце зіткнення двох транспортних засобів за об'єктивними факторами. Вважається, що більшу частину інформації про місце зіткнення несуть сліди гальм, заносів або кренів; розсипаний ґрунт із днища автомобіля та розсипані осколки скла від фар; частини та осколки, що відірвалися від ТЗ.

Питання для самоконтролю

1. Що таке схема ДТП?
2. Які основні елементи схеми ДТП?
3. Що має бути відображено в чернетці схеми ДТП?
4. Що має бути відображено в остаточній схемі ДТП?
5. Чи є доказом у справі про адміністративне правопорушення схема ДТП?
6. Чи є обов'язковим етапом провадження у справах про адміністративне правопорушення складання схеми ДТП?
7. Хто має складати схему ДТП?

Практична частина

1. Складіть схему ДТП при зіткненні автомобіля з деревом.
2. Складіть схему ДТП при зіткненні автомобіля з бордюром.
3. Складіть схему ДТП при дотичному зіткненні двох автомобілів.
4. Складіть схему ДТП при зіткненні двох автомобілів, що рухалися в одному напрямку (ДТП під час обгону без постраждалих)
5. Складіть схему ДТП при зіткненні двох автомобілів, що рухалися у протилежних напрямках (ДТП під час здійснення повороту ліворуч на зустрічну смугу без постраждалих).

4. ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ДТІ СТОСОВНО НЕПОВНОЛІТНІХ

Наведена вище статистика свідчить, що учасники дорожнього руху часто не дотримуються чинних Правил дорожнього руху. Адміністративні правопорушення частіше вчиняють особи, які досягли віку адміністративної відповідальності (16 років), особливо це стосується адміністративних правопорушень, передбачених адміністративно-правовою кваліфікацією ст. 124 КУпАП «Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна». Згідно з ч. 2 ст. 13 КУпАП, якщо особи віком від 16 до 18 років вчиняють адміністративне правопорушення, передбачене ст. 124 КУпАП, то вони підлягають адміністративній відповідальності на загальних підставах.

Основну увагу пропонується зосередити на з'ясуванні детермінованих характеристик (причин та умов) вчинення неповнолітніми вищевказаних правопорушень, оскільки після визначення цих ознак можна сформулювати заходи щодо прогнозування майбутнього стану вчинення неповнолітніми такого виду правопорушень та злочинів і визначити основні засоби та заходи протидії цьому негативному явищу.

Кримінологія (від лат. *crimen* – злочин і грец. *logos* – вчення) – це наука про злочинність, про те, хто є злочинцем, причини та умови злочинності, заходи запобігання їй. Положення цієї соціально-правової науки не поширюються на проступки. Проте для опису адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху, вчинених неповнолітніми, доцільно застосовувати науково обґрунтовані аналогії кримінології. Крім того, до предмета кримінології входять так звані фонові явища, тобто суспільно шкідливі проступки. Ці «фонові явища» є першоосновою формування особистості злочинця. Вони є живильним середовищем для злочинності, що впливає з цих «фонових явищ» та ґрунтується на них.

Так, між ст. 124 КУпАП «Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна» та ст. 286 КК України «Порушення правил дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами» є тонка умовна межа. Спільним для адміністративного та кримінального правопорушень є діяння – порушення чинних правил

дорожнього руху. Відрізняються адміністративне та кримінальне правопорушення у сфері порушення правил дорожнього руху ступенем суспільної небезпеки.

Якщо потерпілому не завдано тілесних ушкоджень або завдані легкі тілесні ушкодження, то дії правопорушника мають бути за ст. 124 КУпАП. Якщо потерпілому завдано тілесні ушкодження середньої тяжкості, поведінка особи кваліфікується як кримінальне правопорушення згідно зі ст. 286 КК України. Зауважмо, що суб'єктом кримінального правопорушення у даному випадку є особа, яка досягла 16 років і керує транспортним засобом, незалежно від того, чи має вона право керувати таким джерелом підвищеної небезпеки. Отже, ст. 124 КУпАП передбачає відповідальність за менш суспільно шкідливі дії, ніж ст. 286 КК України.

Неповнолітнім правопорушникам властиві ознаки моральної психології та емоційної волі: підозрілість і байдужість до оточуючих, порожнеча інтелектуального інтересу, емоційна вразливість, низький рівень правосвідомості, жорстокість, імпульсивність, недовірливість, депресивність тощо. Під особистістю розуміється людина зі своїми унікальними морально-психологічними характеристиками, яка здатна нести відповідальність за свої вчинки та їхні наслідки перед суспільством, здатна самотійно вирішувати проблеми, що виникають.

Сім'я – це первинна і основна клітина суспільства. Загальні погляди у свідомості дитини формуються переважно на рівні сім'ї, і провідну роль у формуванні особистості неповнолітнього відіграють батьки. Саме вони свідомо чи несвідомо виховують у своїх дітей нігілістичне чи навіть негативне ставлення до закону, передаючи неповнолітнім ключі від автомобіля, тим самим привчаючи дітей до порушення правових норм вже на початку життя.

Школа та найближче повсякденне оточення також є важливими, але другорядними соціальними центрами, що впливають на свідомість і поведінку неповнолітнього. Саме в цьому середовищі дитина вперше набуває друзів, суперників, знайомих. Тут вона вперше зосереджує свою увагу на поведінці референтної (впливової) групи підлітків, як правило, старшокласників. Це самотійне джерело непрямої освіти. У школі чи в повсякденному середовищі неповнолітні є особливо покірною соціальною групою.

Під психологічним комфортом розуміється ціннісна зміна поведінки чи векторів мислення дітей під впливом авторитетних однолітків, референтних груп тощо. Часто неповнолітні (особливо хлопчики) люблять говорити між собою про машини. Подібна балаканина в підлітковому середовищі часто зводиться до фраз на

кшталт: «Мені тато дав машину, а ми нічого не отримали», «Коли мені це потрібно, я беру ключі і їжджу, скільки хочу», «Тут немає нічого поганого», «Дівчатам подобаються хлопці, які дістаються побачення на крутих машинах, тому тато не відмовить мені в машині» тощо. Подібні розмови з елементами хвастоців. Вони справляють відчутний вплив на однолітків і часто стають причиною дрібних правопорушень, пов'язаних з порушенням правил дорожнього руху. При цьому ні батьки, ні дитина не замислюються про жахливі наслідки подібних діянь: псування майна, каліцтво, величезні витрати на усунення наслідків ДТП та компенсації, смерть і загибель інших людей.

Цей чорний список можна доповнювати і далі. Підлітки часто хочуть бути схожими на своїх «багатих» і «дорослих» друзів, батьків, знайомих за кермом. Завжди потрібно тверезо дивитися на таку поведінку неповнолітніх і подумки її зважувати, адже таким сміливим, хвалькуватим історіям не завжди місце в житті, часто це лише витвір підліткових фантазій, жага, бажання. У більшості випадків у такий спосіб неповнолітні часто і напрочуд швидко «дорослішають» в очах однолітків, тонко розвиваючи власне самоствердження, що особливо важливо в сучасному підлітковому середовищі.

За умов високого розвитку інформаційно-комп'ютерних технологій, засобів масової інформації, мережі Інтернет відбувається неконтрольований потік інформації у віртуальному світі соціальних мереж і форумів. Так, ЗМІ містять достатньо культів правового нігілізму щодо розглядуваної тематики, що стало звичним явищем в українському суспільстві.

Так, «Кореспондент.net» на сторінці виклав інформацію про те, що 14 липня 2014 р. Ярина-Домініка Гончар, онука третього Президента України В. Ющенко, проїхала за кермом кабриолета вулицями Києва. Вона керувала автомобілем без законного права, по-перше, у віці до 18 років, по-друге, без водійського посвідчення відповідного класу. Важливо пам'ятати, що сьогодні засоби масової інформації відіграють домінуючу роль у вихованні суспільства в цілому, особливо підростаючого покоління. Підлітки та суспільство сприймають наведену поведінку як норму. Виникає запитання: як можна очікувати від простих громадян законслухняності, коли самі вищі державні службовці порушили вимоги законодавства і не навчили власних дітей та онуків належної правової поведінки?

У реєстрі, починаючи з 1 січня 2018 р., до сьогодні виявлено чималу кількість постанов суддів першої інстанції у справах про адміністративні правопорушення щодо випадків вчинення неповнолітніми особами адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП.

17 травня 2018 р. суддя Сторожинецького районного суду Чернівецької області Бужора В.Т. у винесеній постанові встановив: «Неповнолітня ОСОБА_1 10.04.2018 о 19 год. 10 хв в с. Чудей на вул. Буковинській, 94, Сторожинецького району Чернівецької області, керуючи транспортним засобом марки «Мерседес-бенц 220», номерний знак НОМЕР_1, не вибрав безпечної швидкості руху, не дотримався дистанції, внаслідок чого допустив зіткнення з автомобілем НОМЕР_2. Автомобілі частково пошкоджено, потерпілих немає. Чим порушив п. 12.1, 13.1 Правил та вимоги ст. 124 КУпАП. Вина неповнолітнього ОСОБА_1 підтверджується протоколами про адміністративне правопорушення від 10.04.2018 серії БД №352885, серії БД №352886, схемою наслідків дорожньо-транспортної пригоди від 10.04.2018. В статті 13 КУпАП встановлено, що до осіб віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років, які вчинили адміністративні правопорушення, застосовуються заходи впливу, передбачені статтею 24-1 КУпАП». Суддя у резолютивній частині свого рішення постановив: ОСОБА_1 ІНФОРМАЦІЯ_1 жителя ІНФОРМАЦІЯ_2, визнати винним в скоєнні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, та застосувати до нього захід впливу – попередження.

5 січня 2018 р. суддя Тячівського районного суду Закарпатської області Бобрушко В.І., розглянувши справу про адміністративне правопорушення, встановив наступне. Неповнолітня ОСОБА_1, 18.12.2017 о 16 год. 18 хв., в с. Неренциця на вул. І. Франка, керуючи автомобілем марки «Особа_2 А5», державний номерний знак НОМЕР_1, не дотримався безпечного інтервалу, здійснюючи обгін їдучого попереду автомобіля та допустив зіткнення з автомобілем марки «Пежо 306», державний номерний знак ЗС 29014, під керуванням ОСОБА_3, в результаті чого автомобілі отримали механічні пошкодження, чим порушив п. 13.3 Правил дорожнього руху. Розглянувши справу про адміністративне правопорушення, вважаю, що в діях неповнолітнього ОСОБА_1 є склад адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП як порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинили пошкодження транспортних засобів, що стверджується протоколом про адміністративне правопорушення серії БР № 059615 від 18.12.2017, алкотестами ОСОБА_4 та ОСОБА_1 від 18.12.2017, схемою місця дорожньо-транспортної пригоди від 18.12.2017, письмовими поясненнями ОСОБА_3 та ОСОБА_1 від 18.12.2017. Беручи до уваги, що ОСОБА_1 на момент вчинення правопорушення не досяг вісімнадцятирічного віку, вважаю, що відносно нього слід застосувати захід впливу у вигляді попередження. Суддя постановив: стосовно ОСОБА_1 застосувати захід впливу за вчинене

ним адміністративне правопорушення, передбачене ст. 124 КУпАП України, у вигляді попередження.

1 листопада 2018 р. суддя Любашівського районного суду Одеської області Дармакука Т.П., розглянувши матеріали адміністративної справи, встановив: ОСОБА_1, будучи неповнолітнім, 30.09.2018, приблизно о 08:30 годині в смт Любашівка на вул. Комсомольській, керуючи автомобілем НОМЕР_1, не вибрав безпечну швидкість руху, не впорався з керуванням та здійснив наїзд на газову опору. В результаті ДТП автомобіль отримав механічні пошкодження. Крім того, ОСОБА_1 30.09.2018, приблизно о 08:30 годині в смт. Любашівка на вул. Комсомольській, керуючи автомобілем НОМЕР_1, здійснив дорожньо-транспортну пригоду, після чого залишив місце пригод. Дослідивши матеріали справи, заслухавши ОСОБА_1, суд вважає, що в його діях вбачається склад адміністративних правопорушень, передбачених ст. ст. 122-2, 124 КУпАП. Враховуючи положення ст. 13 КупАП, з урахуванням характеру вчинених правопорушень та особи правопорушника, те, що ОСОБА_1 раніше не притягувався до адміністративної відповідальності, заробітку немає, вчинив адміністративні правопорушення будучи неповнолітнім, суд приходиться до висновку, що до ОСОБА_1 можливо застосувати заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх, передбачені ст. 24-1 КупАП у виді суворої догани. На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 24-1, 36, 122-4, 124 КУпАП, суддя постановив: ОСОБА_1 визнати винним у вчиненні адміністративних правопорушень передбачених ст. ст. 122-4, 124 КУпАП, та застосувати до нього заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх, які передбачені ст. 24-1 КУпАП у виді суворої догани.

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 р. суди у своїй діяльності керуються Конституцією та законами України. У вищевказаному судовому рішенні суддя неправильно застосував норми матеріального права та порушив норми процесуального права. Нижче наводяться аргументи на підтримку цього твердження.

Так, у ч. 1 ст. 1 КУпАП зазначено, що одним із основних завдань КУпАП є виховання громадськості. Таке виховання відбувається переважно уповноваженими суб'єктами адміністративної та судової діяльності у вигляді накладення адміністративних стягнень на порушників у порядку, передбаченому законом. Ці норми КУпАП не можуть бути застосовані, тобто певні категорії осіб можуть бути притягнуті до відповідальності за допомогою норм кримінально-процесуального закону. Стаття 124 КУпАП не охоплює всіх можливих суспільних відносин. Тому

не реалізовано принцип невідворотності покарання та основне завдання адміністративної відповідальності – виховання людей.

У ст. 9 Основного Закону України закріплено, що міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства. Крім того, у ст. 19 Закону України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 вказано, що якщо міжнародним договором України, що набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору. Керуючись такими положеннями, конвенція про дорожній рух від 08.11.1968, імплементована Президією ВР УРСР 01.05.1971 у внутрішнє законодавство, має юридичну перевагу над актами національного законодавства, крім Конституції. Відповідно до ст. 8 згаданої конвенції кожен транспортний засіб, що знаходиться в русі, повинен мати водія. Водій механічного транспортного засобу повинен мати знання та навички, необхідні для управління транспортним засобом.

Пункт 2.13 Правил закріплює право на управління транспортним засобом категорії В особам із 18-річного віку. Тобто однією з головних законодавчих ознак водія є досягнення ним 18-річчя. Особа, яка не досягла цього віку, ніяк не може отримати посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорії В та, відповідно, керувати ними. Навіть коли особа досягла 18-річного віку, вона не має права керувати транспортними засобами без посвідчення водія відповідної категорії. Для отримання посвідчення водія слід завершити теоретичне та практичне навчання у автошколі, успішно склавши іспит. Отже, посвідчення водія є головним документом, котрий посвідчує, що особа, інформація про яку зазначена в посвідченні, має знання та навички, необхідні для управління транспортним засобом.

У наведених постановках судді визнають неповнолітніх, які згідно з законом не є водіями, винними у вчиненні правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, не дотримуючись вимог законодавства. Однак із такими рішеннями можна погодитися, але частково. Вина – це суб'єктивне ставлення особи до вчиненого нею діяння, що виражається у формі умислу або необережності. Тому особи, які притягаються до адміністративної відповідальності, у наведених справах дійсно є винними у скоєному. Неповнолітні у цих провадженнях щодо вчиненого ними адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, не є суб'єктами адміністративного правопорушення. Це пояснюється таким: п. 1.10 Правил передбачено, що водієм є особа, яка керує транспортним засобом та має посвідчення водія відповідної

категорії. В описаних у постановах ситуаціях неповнолітні особи дійсно керували транспортним засобом, але вони не мали посвідчення водія відповідної категорії транспортних засобів, тому що не досягли встановленого законодавством 18-річного віку.

Як відомо з теорії адміністративної відповідальності, обов'язковими елементами складу будь-якого адміністративного правопорушення є: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона. Якщо хоча б один із обов'язкових елементів відсутній, то провадження у справі, згідно з п. 1, ч. 1 ст. 247 КУпАП, підлягає закриттю через відсутність складу адміністративного правопорушення. Відповідно до ч. 2 ст. 284 КУпАП постанова про закриття справи виноситься у разі відсутності складу адміністративного правопорушення.

Загальним суб'єктом є особа, якій на момент вчинення адміністративного правопорушення виповнилося 16 років (ст. 12 КУпАП). Відповідно до ч. 1 ст. 13 КУпАП, якщо особи віком від 16 до 18 років вчиняють адміністративне правопорушення, передбачене ст. 124 КУпАП, то вони підлягають адміністративній відповідальності на загальних підставах. У всіх подібних провадженнях суди посилаються на пом'якшувальну обставину, передбачену п. 4 ч. 1 ст. 34 КУпАП, і застосовують до неповнолітніх заходи впливу, передбачені в ст. 24-1 КУпАП. Слід враховувати, що застосувати заходи впливу можна, по-перше, лише до неповнолітнього, який досяг 16-річного віку на момент вчинення адміністративного правопорушення, по-друге, якщо в його діяннях наявні всі ознаки складу вчиненого ним адміністративного правопорушення, по-третє, якщо з урахуванням обставин вчиненого правопорушення до такої особи буде доцільним застосувати заходи впливу.

Слід враховувати, що суб'єкт адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, спеціальний, тому що ним є водій як учасник дорожнього руху, який керує транспортним засобом та має посвідчення водія відповідної категорії. Отже, неповнолітня особа не є суб'єктом адміністративного правопорушення, вчиняючи ДТП за кермом авто, а коли немає суб'єкта адміністративного правопорушення, склад адміністративного правопорушення відсутній і справа підлягає закриттю.

Таким чином, у перелічених провадженнях стосовно притягнення неповнолітніх осіб до адміністративної відповідальності за вчинення ними адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, суди не мали права застосовувати до неповнолітніх заходи впливу, передбачені ст. 24-1 КУпАП, тому що в діях неповнолітніх відсутній склад адміністративного правопорушення – вони не є спеціальними суб'єктами, не мають статусу водія. Суди повинні були

винести постанову про закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення за ст. 124 КУпАП.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте поняття неповнолітньої особи як суб'єкти адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП.

2. Назвіть права неповнолітніх осіб, які притягуються до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП.

3. З якого віку настає адміністративна відповідальність за вчинення ДТП?

4. Хто є суб'єктом правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП, вчиненого неповнолітньою особою віком від 14 до 16 років?

5. Хто є суб'єктом правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП, вчиненого неповнолітньою особою віком від 16 до 18 років?

6. Розкажіть про стан дотримання правил безпеки дорожнього руху неповнолітніми в Україні.

7. Які заходи запобігання вчиненню неповнолітніми особами ДТП застосовуються поліцейськими?

Теми рефератів

1. Адміністративно-правові засоби забезпечення безпеки дітей-пасажирів у дорожньому русі.

2. Превенція дитячого дорожньо-транспортного травматизму.

3. Проблеми документування адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП, за участю неповнолітніх осіб.

4. Міжнародний досвід документування ДТП за участю неповнолітніх осіб.

5. Міжнародний досвід попередження ДТП за участю неповнолітніх осіб.

6. Проблематика дорожньо-транспортного травматизму серед неповнолітніх осіб – водіїв в Україні.

7. Проблеми правового регулювання застосування заходів адміністративної відповідальності до неповнолітніх осіб за вчинення ДТП.

8. Попередження небезпечного поведіння дитини у дорожньо-транспортному середовищі як складова ювенальної превенції.

5. ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ДТІ СТОСОВНО ВОДІВ ГУЖОВОГО ТРАНСПОРТУ

Відмежування дефініцій, що будуть застосовані у цьому розділі, сприятиме кращому розумінню сутності проблематики притягнення до адміністративної відповідальності осіб, які керують гужовим транспортом. Тому спочатку необхідно визначитися з основними термінами.

Транспортний засіб взагалі – це пристрій, призначений для перевезення людей та/або вантажу, а також встановленого на ньому спеціального обладнання та механізмів. Транспортні засоби, у свою чергу, поділяються на механічні та немеханічні.

Механічний транспортний засіб – це транспортний засіб, що приводиться в рух за допомогою двигуна. Визначення цього терміна охоплює всі типи механічних транспортних засобів, включно з трамваями та тролейбусами, тракторами та самохідними машинами, а також транспортними засобами з електродвигуном понад 3 кВт. У п. 2.13 Правил перелічені всі категорії транспортних засобів, для управління якими вимагається досягнення встановленого законом віку та наявність посвідчення водія певної категорії. Ці перераховані транспортні засоби є механічними, тобто вони мають двигун, за допомогою якого розпочинають рух.

Немеханічний транспортний засіб – це транспортний засіб, що приводиться в рух із використанням мускульної сили людини або тварин. До них належать: велосипеди, крісла колісні без двигуна тощо.

Гужовий транспорт – це немеханічний транспортний засіб вантажного та/або пасажирського типу, що приводиться в рух за допомогою м'язової сили тварин.

Як тяглових тварин використовують коней, корів, буйволів, ослів, мулів, собак тощо.

Термін «учасники дорожнього руху» не включає осіб, залучених до управління гужовим транспортом, а надає лише статус погонича тварин. Водії гужових транспортних засобів та погоничі тварин у терміні «водій», визначеному в останній редакції Правил, не є водіями. У розділі 7 Правил зазначено, що такі особи зобов'язані виконувати вимоги чинних Правил, викладених в інших розділах.

Пункт 7.1. Правил дає право керувати гужовими транспортними засобами та переганяти тварин на дорозі особам старше 14 років. Встановлюючи такий віковий ценз, законодавець враховує загальний розвиток дитини та її здатність засвоювати основні правила поведінки в умовах дорожнього руху та забезпечує їх правильне виконання.

В Єдиному реєстрі судових рішень налічується 64 судових рішення за період з 1 січня 2018 р. до 29 грудня 2020 р. у справах щодо водіїв гужового транспорту, які підпадають під дію ст. 124 КУпАП. Слід пам'ятати, що при наїзді на гужовий транспорт такі ДТП не обов'язково відбуваються з вини водія транспортного засобу. Наїзд на механічні транспортні засоби також може здійснюватися гужовим транспортом.

Наїзд на гужовий транспорт – це подія, за якої рухомий транспортний засіб наїхав на упряжених тварин або гужові вози, або самі ці упряжені тварини чи гужові вози ударилися об рухомий транспортний засіб.

Зіткнення з гужовим транспортним засобом є різновидом дорожньо-транспортної пригоди, і його частотна кореляція становить 1 до 2, де 1 – це зіткнення гужового транспортного засобу з механічним транспортним засобом, а 2 – зіткнення між механічним транспортним засобом і гужовим транспортним засобом. На обліку немає постанов про адміністративні правопорушення за участю гужового транспорту стосовно неповнолітнього.

20 грудня 2018 р. суддя Острозького районного суду Рівненської області Назарук В.А., розглянувши матеріали адміністративної справи, встановив: 13 листопада 2018 р. о 10 год. 25 хв. в м. Острог на вул. Татарська ОСОБА_1, керуючи гужовою повозкою, не врахував дорожньої обстановки, не вибрав безпечної швидкості руху, безпечною інтервалу, допустив наїзд на автомобіль Опель Вектра, д.н.з ВК8217ВЕ, що стояв припаркований у дворі будинку на вул. Татарська, 5. З зазначених матеріалів вбачається, що ОСОБА_1 порушив п. 12.1., 13.1 Правил дорожнього руху України. Таким чином, у діях ОСОБА_1 вбачаються ознаки адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП. Дослідивши матеріали справи, суддя постановив: звільнити ОСОБА_1 від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення (ст. 22 КУпАП).

Було багато випадків, коли особи, які безпосередньо керують гужовим транспортом, порушували вимоги п. 7.2 Правил, котрим передбачається, що візки повинні бути обладнані світловідбиваючими елементами: білими спереду і червоними ззаду. Наявність світловідбивачів забезпечує безпеку дорожнього руху та дозволяє водіям інших транспортних засобів розпізнавати скупчені транспортні засоби на дорозі в темну пору доби та в умовах недостатньої видимості.

4 січня 2018 р. суддя Новоград-Волинського міськрайонного суду Житомирської області Коцюба О.М., розглянувши матеріали справи, встановив: 22.09.2017 о 19 год. 50 хв. на автодорозі Пилиповичі Ярунь +

470 м, керування гужовим транспортом у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості, без увімкненого ліхтаря спереду білого кольору, ззаду червоного кольору, необладнаним світловідбивачами позаду в умовах недостатньої видимості, призвело до зіткнення з автомобілем НОМЕР_1, яким керував ОСОБА_2. В судовому засіданні ОСОБА_1 вину визнала. Підтвердила, що гужовий віз не було облаштовано світловідбивачами та ліхтарями. Вина ОСОБА_1 доведена протоколом серії БД № 037032 від 18.12.2017 та постановою про закриття кримінального провадження від 11.12.2017. Керуючись ст. 40-1, 124, 283, 284 КУпАП, суддя постановив: визнати ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_1, що проживає за адресою: ІНФОРМАЦІЯ_2, винною у вчиненні адміністративного правопорушення передбаченого ст. 124 КУпАП, та накладти на неї адміністративне стягнення за цим законом у виді штрафу розміром 340 грн 00 коп.

Відповідно до п. 7.8 Правил особи, які керують гужовим транспортом, зобов'язані виконувати вимоги інших положень діючих Правил, що стосуються як водіїв, так і пішоходів і не суперечать вимогам цього документа. На практиці це положення підтверджують наведені нижче судові рішення.

24 вересня 2018 року суддя Баранівського районного суду Житомирської області Белкіна Д.С., розглянувши у судовому засіданні матеріали адміністративної справи, встановила: 08.07.2018 близько 18:30 год. в с. Іванівка на вул. Центральна Баранівського району Житомирської області водій ОСОБА_1 керував гужовим транспортом, рухаючись задніми ходом, не врахував дорожньої обстановки, унаслідок чого здійснив наїзд на припаркований автомобіль Toyota RAV-4, державний реєстраційний номер НОМЕР_1 водія ОСОБА_2, внаслідок чого автомобіль отримав механічні пошкодження, чим порушив вимоги пунктів 10.9 Правил – 21 України, за що передбачена відповідальність за ст. 124 КУпАП. Суддя постановив: ОСОБА_1 визнати винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, та накладти адміністративне стягнення у виді штрафу 340,00 грн (триста сорок гривень 00 копійок).

Суд також неправильно зрозумів норми чинного законодавства, у результаті чого неправильно застосував норму матеріального права та порушив норму процесуального права при розгляді справи стосовно особи, яка безпосередньо керує гужовим транспортом, за ст. 124 КУпАП. Якщо звернутися до дослівного тлумачення положень Закону України «Про дорожній рух», Правил та ст. 124 КУпАП, то можна виявити прогалину в законодавстві.

Об'єктивну сторону складу адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП, складають дії учасника дорожнього руху, що порушують правила дорожнього руху та спричиняють пошкодження транспортних засобів, вантажів, доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд або іншого майна. Чи є водій гужового транспорту учасником дорожнього руху?

Згідно з ч. 2 ст. 14 згаданого закону та п. 1.10 Правил до учасників дорожнього руху належать: пішоходи, водії, пасажери, погоничі тварин, велосипедисти та люди в інвалідних візках. Факти підтвердили, що суб'єкт, безпосередньо залучений до управління гужовим транспортом, у нормативних актах не згадується.

Отже, склад адміністративного правопорушення, прописаний у ст. 124 КУпАП, відсутній, оскільки немає суб'єкта. Нехтуючи цими положеннями, суди допустили помилки: по-перше, притягнули до адміністративної відповідальності осіб, які не є спеціальними суб'єктами цього проступку; по-друге, змінили статус особи, адже ані в законі, ані в нормативних актах немає зазначено спеціального суб'єкта щодо осіб, які безпосередньо керують гужовим транспортом.

Після вивчення законодавчої бази, методів і стратегій реєстрації дорожньо-транспортних пригод поліцією, особливо щодо встановлення ефективних заходів запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним із вчиненням ДТП, рекомендовано внести такі зміни до нормативно-правових актів:

1) ч. 2 ст. 14 Закону України «Про дорожній рух» викласти в такій редакції: «Учасниками дорожнього руху є водії та пасажери транспортних засобів, пішоходи, люди в інвалідних візках, велосипедисти, скотарі, особи, які безпосередньо беруть участь в управлінні гужовим транспортом»;

2) у п. 1.10 Правил визначити: «учасники дорожнього руху – це особи, які безпосередньо беруть участь в русі на дорозі як пішоходи, водії, пасажери, погоничі тварин, велосипедисти, особи, які пересуваються на інвалідних візках, особи, які керують гужовим транспортом»;

3) доповнити п. 1.10 Правил наступним визначенням: «особа, безпосередньо пов'язана з управлінням гужовим транспортом, – це особа, яка досягла 16 років і безпосередньо керує таким транспортом»;

4) п. 7.1 Правил озвучити так: «Керувати гужовим транспортним засобом може особа, яка досягла 16 років, а бути погоничем тварин – особа, яка досягла 14 років»;

5) додати до ст. 124 КУпАП в частині порушення Правил, що спричинило пошкодження транспортних засобів, автомобільних доріг,

вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, частину 2, в якій передбачити відповідальність загального суб'єкта адміністративного правопорушення, який здійснює безпосередньо керування транспортним засобом, за порушення Правил із матеріальними збитками незалежно від наявності посвідчення водія;

б) додати до ст. 124 КУпАП в частині порушення Правил, що спричинило пошкодження транспортних засобів, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, частину 3, в якій передбачити відповідальність осіб, які керують гужовим транспортом, за подібні дії.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте поняття водія гужового транспорту як суб'єкта адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП.

2. Які особливості притягнення до відповідальності за ст. 124 КУпАП осіб, котрі керують гужовим транспортом?

3. Які особливості оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП, стосовно осіб, які керують гужовим транспортом?

4. Які особливості складання схеми ДТП при вчиненні адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП, за участю гужового транспорту?

5. Назвіть права осіб, які керують гужовим транспортом та вчинили ДТП.

6. Які заходи запобігання вчиненню водіями гужового транспорту ДТП застосовують поліцейські?

Теми рефератів

1. Проблемні питання притягнення до адміністративної відповідальності осіб, які керують гужовим транспортом, за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху.

2. Напрями удосконалення документування адміністративних правопорушень, відповідальність за які передбачена ст. 124 КУпАП, стосовно осіб, які керують гужовим транспортом.

3. Міжнародний досвід документування вчинення ДТП особами, які керують гужовим транспортом.

4. Організація аварійно-рятувальних робіт під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена ст. 124 КУпАП, за участю осіб, які керують гужовим транспортом.

5. Запобігання ДТП за участю гужового транспорту.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

ЗАДАЧІ

Задача 1

25 травня 2023 р. о 12 год. 36 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, в районі будинку культури Машинобудівників водій Петренко М.В. керував автомобілем Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР. Перед початком руху водій не забезпечив технічно справний стан автомобіля, внаслідок чого під час руху транспортного засобу у автомобіля відірвалося праве заднє колесо та пошкодило автомобіль Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався позаду нього. Внаслідок цього автомобіль Соколенка П.О. отримав механічні пошкодження. Тобто Петренко М.В. завдав матеріальної шкоди Соколенку П.О. Травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 2

25 травня 2023 р. о 12 год. 36 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, в районі будинку культури Машинобудівників водій Петренко М.В. керував автомобілем Mitsubishi, номерний знак АЕ8765АР. При зміні напрямку руху, а саме повороті ліворуч, не переконався у безпеці, не надав перевагу в русі автомобілю Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався рівнозначною дорогою в зустрічному напрямку прямо. Внаслідок цього водій автомобіля Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, був вимушений різко змінити швидкість та напрямок руху і здійснив наїзд на опору лінії електропередачі. Внаслідок цього автомобіль Соколенка П.О. отримав механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків. Травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 3

14 травня 2023 р. о 14 год. 23 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 пішохід Іваненко Р.М. перед виходом на проїжджу частину дороги із-за транспортного засобу не впевнився у відсутності небезпеки для себе та інших учасників руху, не переконався у відсутності

транспортного засобу, що наближається, що майже не призвело до наїзду на нього автомобілем Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, водій Петренко М.В. Водій Петренко М.В. різко змінив напрямок руху на врізався у бордюр. Внаслідок цього автомобіль Петренка М.В. отримав механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків. Травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 4

14 травня 2023 р. о 14 год. 23 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на перехресті вулиць Театральна та Робоча, що регулюється сигналом світлофора, водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М. В. здійснив рух на перехрестя на заборонений (червоний) сигнал світлофора. В результаті цього відбулося зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223АР, водій Соколенко П.О., що рухався з напрямку, з якого було дозволено рух сигналом світлофора (зелений). Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 5

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. перед початком руху не переконався, що це буде безпечним, і скоїв зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався в попутному напрямку. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 6

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. при зміні напрямку руху не переконався у безпеці та скоїв зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак

АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався в попутному напрямку. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 7

12 червня 2023 р. о 08 год 35 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 160 на АЗС «ОККО» водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. перед початком руху не переконався, що це буде безпечно. У результаті цього був пошкоджений заправний пістолет АЗС «ОККО». Внаслідок дорожньо-транспортної пригоди отримано механічні пошкодження заправної колонки, чим завдано матеріальні збитки. Травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 8

12 червня 2023 р. о 08 год 35 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 160 на АЗС «ОККО» водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. при виїзді з АЗС «ОККО» не дав дорогу автомобілю Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався вулицею Робочою. У результаті відбулося зіткнення автомобілів. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 9

15 червня 2023 р. о 19 год. 45 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, навпроти будинку культури Машинобудівників водій автомобіля ВАЗ 2106, номерний знак АЕ 7689 АР, з напівпричепом ММЗ, номерний знак АЕ 1111 АР, Петрушевський В.В. під час перестроювання не дав дорогу автомобілю, що рухався в попутному напрямку тією смугою, на яку він мав намір перестроїтися. У результаті відбулося зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 10

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. перед поворотом ліворуч на вул. Театральна не врахував дорожньої обстановки, не зайняв відповідне крайнє положення на проїзній частині та скоїв зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався у попутному напрямку. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 11

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. під час виконання повороту ліворуч на вул. Театральна, при виїзді з перехрещення проїзних частин здійснив рух зустрічною смугою. У результаті відбулося зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався у зустрічному напрямку. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 12

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. під час руху заднім ходом не переконався, що це буде безпечно і не створить перешкоди іншим учасникам дорожнього руху, не звернувся за допомогою до сторонніх осіб. У результаті відбулося зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався у зустрічному напрямку. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 13

17 травня 2023 р. о 17 год. 35 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на парковці ТЦ «АППОЛО» на вул. Тітова, керуючи транспортним засобом автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, водій Петренко М.В. під час руху не надав перевагу в русі транспортному засобу Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що наближався з правого боку, в результаті чого скоїв із ним зіткнення. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 14

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. не вибрав безпечної швидкості руху, щоб мати змогу постійно контролювати рух автомобіля та безпечно керувати ним, не дотримався безпечної дистанції. У результаті відбулося зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався попереду. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 15

24 січня 2023 р. о 10 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. не вибрав безпечної швидкості руху, щоб мати змогу постійно контролювати рух автомобіля та безпечно керувати ним, та не був уважним, не стежив за дорожньою обстановкою, щоб відповідно реагувати на її зміни. У результаті цього на слизькій ділянці дороги Петренко М.В. втратив керування транспортним засобом та здійснив зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався в зустрічному напрямку. Внаслідок цього

автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 16

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. не вибрав безпечної швидкості руху, щоб мати змогу постійно контролювати рух автомобіля та безпечно керувати ним, та не був уважним, не стежив за дорожньою обстановкою, не дотримувався безпечного інтервалу. У результаті цього Петренко М.В. втратив керування транспортним засобом та здійснив наїзд на бордюр. Внаслідок цього автомобіль отримав механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 17

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. під час об'їзду (випередження, обгону чи зустрічного роз'їзду) автомобіля Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., не врахував дорожньої обстановки, не дотримався безпечного бокового інтервалу, що призвело до зіткнення. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 18

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. під час об'їзду перешкоди, а саме автомобіля, який стояв, не врахував дорожньої обстановки, не надав переваги в русі транспортному засобу Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався у зустрічному напрямку. У результаті

відбулося зіткнення. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 19

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. під час виконання обгону не переконався, що автомобіль Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався попереду тією самою смугою, не подав сигналу про намір повороту ліворуч. У результаті відбулося зіткнення. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 20

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 85 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. під час паркування автомобіля не вжив заходів щодо недопущення самовільного руху автомобіля, не поставив стоянкове гальмо, через що автомобіль здійснив самовільний рух та наїзд на автомобіль Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, що стояв. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 21

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 85 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В., відчинивши двері, не переконався, що це буде безпечно і не створить перешкоди іншим учасникам дорожнього руху, що призвело до зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 22

14 травня 2023 р. о 14 год. 23 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на перехресті вулиць Театральна та Робоча, що регулюється сигналом світлофора, рухаючись на зелений сигнал світлофора, водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В., виконуючи поворот ліворуч, не дав дорогу автомобілю, що рухався у зустрічному напрямку прямо. У результаті відбулося зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався у зустрічному напрямку. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 23

14 травня 2023 р. о 14 год. 23 хв. у м. Дніпро, на перехресті нерівнозначних доріг вул. Надії Алексеєнко – вул. Каверіна водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В., рухаючись другорядною дорогою, не дав дорогу автомобілю, що рухався головною дорогою, у результаті чого відбулося зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 24

14 травня 2023 р. о 14 год. 23 хв. у м. Дніпро, на перехресті рівнозначних доріг вул. Надії Алексеєнко – вул. Каверіна водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В. при виїзді на перехрестя не дав дорогу автомобілю, який виїхав на перехрестя з правого боку. У результаті відбулося зіткнення з автомобілем Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 25

14 травня 2023 р. о 14 год. 23 хв. у м. Дніпро, на нерегульованому перехресті вул. Надії Алексєєнко та вул. Каверіна водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В., виконуючи поворот ліворуч, не дав дорогу автомобілю Honda, номерний знак АЕ 1223 АР, водій Соколенко П.О., що рухався у зустрічному напрямку прямо. В результаті відбулося зіткнення. Внаслідок цього автомобілі отримали механічні пошкодження, завдано матеріальних збитків, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

Задача 26

30 травня 2023 р. о 16 год. 15 хв. у м. Дніпро, Чечелівський район, на вул. Робочій, 89 водій автомобіля Mitsubishi, номерний знак АЕ 8765 АР, Петренко М.В., наближаючись до нерегульованого пішохідного переходу, на якому перебували пішоходи, не врахував дорожньої обстановки, не зменшив швидкість, щоб у разі потреби зупинитися. У результаті відбувся наїзд на пішохода Мороза С.П. Внаслідок цього автомобіль та пішохід отримали пошкодження, чим завдано матеріальної шкоди, травмованих немає.

Завдання: Надайте юридичний аналіз ситуації. Кваліфікуйте дії винної особи. Складіть протокол про адміністративне правопорушення та схему ДТП.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. *Дорожньо-транспортна пригода (далі – ДТП) – це:*

1. Подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки;
2. Подія, що сталася під час стоянки транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди;
3. Подія, що сталася під час руху пішоходів та велосипедистів, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки;
4. Усі відповіді правильні.

2. *Видами ДТП є:*

1. Усі відповіді правильні;
2. Наїзд на транспортний засіб, що стоїть, наїзд на перешкоду;
3. Наїзд на пішохода, наїзд на велосипедиста, наїзд на гужовий транспорт;
4. Зіткнення, перекидання.

3. *До схеми ДТП вноситься інформація про:*

1. Усі відповіді правильні;
2. Прізвище, ім'я, по батькові кожного з учасників повністю; дата, час та місце скоєння ДТП;
3. Дата народження, місце проживання учасника пригоди;
4. Серія та номер протоколу про адміністративне правопорушення (у разі складання); відомості про особу, яка склала схему.

4. *Усі виміри на місці ДТП здійснюються:*

1. У метрах без зазначення одиниць виміру;
2. У метрах із зазначенням одиниць виміру;
3. У сантиметрах без зазначення одиниць виміру;
4. У сантиметрах із зазначенням одиниць виміру.

5. *Підставами для оформлення «Європротоколу» є такі:*

1. Усі відповіді правильні;
2. Учасники ДТП – механічні транспортні засоби, яких має бути не більше двох; наявність у обох учасників ДТП чинних договорів цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;
3. Відсутність ознак сп'яніння учасників ДТП; відсутність постраждалих у ДТП;
4. Досягнення згоди між учасниками щодо вини особи, наслідком неправомірних дій якої стала ДТП.

6. *При складанні схеми ДТП виміри проводяться:*

1. Під прямим кутом до подовжньої і поперечної осей проїзної частини;
2. Паралельно подовжній і поперечній осям проїзної частини;
3. У добровільному порядку;
4. Усі відповіді правильні.

7. При фіксації розташування транспортних засобів виміри проводяться:

1. Від центру коліс (від місця контакту колеса з дорогою – так званої плями контакту);
2. Від центру бампера автомобіля;
3. Від центру двигуна (від місця контакту колеса з дорогою – так званої плями контакту);
4. На вибір поліцейського.

8. За вчинення дорожньо-транспортної пригоди без потерпілих (ст. 124 КУпАП) поліцейські складають:

1. Протокол про адміністративне правопорушення;
2. Постанову у справі про адміністративне правопорушення;
3. Акт огляду вулично-шляхової мережі;
4. Повідомлення про підозру у вчиненні дорожньо-транспортної пригоди.

9. Що з перелічених документів не входить до доказів провадження у справі про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 124 КУпАП:

1. Терміновий заборонний припис;
2. Схема;
3. Пояснення;
4. Показання технічних приладів.

10. Гр. Іванов, керуючи автомобілем марки ВАЗ 2101, не впорався з керуванням, не був уважним та не витримав безпечного інтервалу, внаслідок чого здійснив зіткнення з електричною опорою. Яке правопорушення вчинив гр. Іванов:

1. Передбачене ст. 124 КУпАП;
2. Передбачене ст. 125 КУпАП;
3. Передбачене ст. 122 КУпАП;
4. Передбачене ст. 140 КУпАП.

11. Гр. Іванов, керуючи автогрейдером, виконував профілювання узбіччя автомобільної дороги, здійснив наїзд на автомобіль ВАЗ 2107, що стоїть. До якої категорії суспільно шкідливих дій належить наведена подія:

1. пов'язаних із порушенням правил виконання дорожньо-будівельних робіт;
2. пов'язаних із порушенням правил дорожнього руху;
3. пов'язаних із порушенням правил дорожнього руху, що спричинили ДТП;
4. пов'язаних із порушенням обстановки та обранням безпечної дистанції.

12. Водій Петров, керуючи автомобілем ВАЗ 2107 слизькою дорогою, не впорався з керуванням, внаслідок чого автомобіль пішов у занос, мимовільно розвернувся та здійснив наїзд на розташований на узбіччі сніжний вал, але не отримав жодних механічних пошкоджень. Таку подію слід кваліфікувати як:

1. Аварійну ситуацію;
2. Дорожньо-транспортну пригоду;
3. Екстрену ситуацію;
4. Транспортну пригоду за участю транспортного засобу.

13. Водій Іванов, керуючи автомобілем ВАЗ 2107, не врахував дорожньої обстановки, не впевнився в безпечності та на регульованому перехресті здійснив зіткнення з автомобілем ВАЗ 2106. Що повинен вчинити поліцейський у такому випадку:

1. Повідомити про цей факт у чергову частину підрозділу, скласти схему дорожньо-транспортної пригоди, зробити відповідні заміри, скласти протокол про адміністративне правопорушення за ст. 124 КУпАП;
2. Повідомити про цей факт у чергову частину підрозділу, скласти акт огляду вулично-шляхової мережі, схему, зробити відповідні заміри, скласти протокол про адміністративне правопорушення за ст. 124 КУпАП, винести постанову у справі про адміністративне правопорушення;
3. Звільнити водія Іванова від адміністративної відповідальності та попередити його, щоб наступного разу був уважнішим;
4. Скласти схему дорожньо-транспортної пригоди та винести постанову у справі про адміністративне правопорушення.

14. Водій Іванов, керуючи автомобілем Ауді А8 під час змагань із автомобільного виду спорту, не впорався з керуванням, не витримав безпечну дистанцію та не обрав безпечну швидкість, внаслідок чого вчинив зіткнення з автомобілем суперника. Таку подію слід кваліфікувати як:

1. Нещасний випадок;
2. Дорожньо-транспортну пригоду;
3. Пригоду, що сталася під час автомобільних змагань;
4. Випадок, що стався під час автомобільних змагань.

15. Водій Петров, керуючи трактором МТЗ-10, буксирував причеп польовою дорогою та, не впоравшись із керуванням, здійснив наїзд на переешкоду. Таку подію слід кваліфікувати як:

1. Дорожньо-транспортну пригоду;
2. Нещасний випадок;
3. Пригоду, що сталася під час виконання сільськогосподарських робіт;
4. Випадок, що стався під час виконання сільськогосподарських робіт.

16. Що з переліченого не фіксується під час огляду місця події при дорожньо-транспортній пригоді:

1. Стан алкогольного, наркотичного, іншого сп'яніння учасника ДТП;
2. Назва, напрямок дороги відносно сторін горизонту;
3. Стан дорожнього покриття;
4. Ширина тротуарів.

17. Що з переліченого НЕ належить до першочергових дій поліцейського на місці дорожньо-транспортної пригоди з матеріальними збитками:

1. Забезпечити прибуття родичів учасника дорожньо-транспортної пригоди та надати їм змогу поспілкуватись;
2. Забезпечувати охорону місця ДТП та вживати заходів щодо збереження слідів та предметів;
3. Організовувати в необхідних випадках рух транспорту в об'їзд місця ДТП;
4. Встановлювати очевидців та обставини скоєння ДТП.

18. Установка конусів, що огорожують місце дорожньо-транспортної пригоди, і дорожніх знаків повинна виконуватися поліцейським:

1. Для забезпечення плавної траєкторії об'їзду місця ДТП;
2. Для їх розпізнавання з двадцяти метрів учасниками дорожнього руху;
3. Для забезпечення різкого об'їзду місця ДТП;
4. Для захисту учасників дорожнього руху від емоційного хвилювання від побаченого ДТП.

19. Водій Сидоров, керуючи автомобілем ВАЗ 2107, не був уважним, не стежив за дорожньою обстановкою, не обрав безпечної швидкості руху, не дотримався безпечної дистанції, внаслідок чого здійснив зіткнення з автомобілем ВАЗ 2106, що рухався попереду. Внаслідок ДТП автомобілі отримали механічні пошкодження, було заподіяно матеріальних збитків. До якого виду відповідальності буде притягнутий Сидоров:

1. Адміністративної;
2. Кримінальної;
3. Цивільно-правової;
4. Дисциплінарної.

20. Водій Іванов, керуючи автомобілем ВАЗ 2107, не був уважним, не витримав безпечної дистанції, не врахував дорожню обстановку, внаслідок чого вчинив зіткнення з електричною опорою, балансоутримувачем якої є ПрАТ «Енергетичні системи України». Наслідком ДТП є механічне пошкодження автомобіля, власнику автомобіля спричинено матеріальних збитків. Який орган буде розглядати цю справу:

1. Суд;
2. Адміністративна комісія;
3. Поліцейський;
4. Посадова особа ПрАТ «Енергетичні системи України».

* Правильний варіант відповіді в тестах – перший.

ПРОТОКОЛ

про адміністративне правопорушення

серії ДІР № 044666

02 2023 року 18 год. 15 хв.

Я, ІНСПЕКТОР В.З. РОТЧЕНКО в.п. в м. Дніпро, п. І. Б. поліцейського, який склав протокол (місце складання протоколу) м. Дніпро, пр. ГАРІНА, 63/10

склав(ла) цей протокол про те, що громадянин(ка) Сидоров Олександрович (посад, спеціальне звання, П. І. Б. поліцейського, який склав протокол) П. І. Б. поліцейського (І. П. Б.)

дата народження 10.10.1984, громадянство Україна, місце проживання м. Дніпро, пр. ГАРІНА, 63/10

місце роботи ВОДІЙ ПП АГРОСЕРВІС, ЗАПОРИЖЖЕ МОСЕ, 00, особу встановлено посилаючись на водія БАН 773888 від 20.05.2010, (найменування організації, місцезнаходження) (серія та номер посвідчення водія або назва, серія та номер документа, що посвідчує особу)

транспортний засіб VOLKSWAGEN TOURAN (марка, модель) АЕ1193 КІ, номерний знак АЕ1193 КІ, належність Сидоров О.О. (серія та номер посвідчення водія або назва, серія та номер документа, що посвідчує особу)

«21» 02 2023 року 13 год. 47 хв. на (в) м. Дніпро (площа Троїцька, 20) Центральний міст, Ер № 21, волі Сидоров О.О., (місце скоєння адміністративного правопорушення) КЕРУЮЧИ ТІВ VOLKSWAGEN TOURAN, А.Н.З. АЕ1193 КІ. ПОСЛІД ВІВЧЕННЯ ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ РУХУ ЯКУ ВІН ОБ'ЄКТИВНО СПРОМОЖНИЙ МІГ(СУВ) АДМИНІСТРАТИВНО ПРАВОПОРУШЕННЯ, Опис установчих обставин) ОБ'ЄКТИВНО СПРОМОЖНИЙ МІГ(СУВ) АДМИНІСТРАТИВНО ПРАВОПОРУШЕННЯ, Опис установчих обставин) ПЕРШОГО ОБІЗНУ ПЕРЕШКОДИ ВНАСЛІДОК ЧОГО СКОЛА НАЙЗДА НА ТІВ ДАЄМО СЛОВО А.Н.З. АЕ1193 КІ, КЕРУЮЧИМ МУХА А.А. ЯКИЙ, СТОЯВ ПОПЕРЕДУ В РЕЗУЛЬТАТ ДАНОЇ ПРАЦЮВАННЯ МЕХАНІЧНІ УШКОДЖЕННЯ ЧИМ ПОРУШИВ(ЛА) ВИМОГИ П. 12.3 Правил дорожнього руху, за що відповідальність передбачена ч. 124 КУпАП.

Свідки чи потерпілі: 1. ЗЕМЛЯНКО ОЛЕГ СЕРГІЙОВИЧ, м. Дніпро, вул. ТРАТНАЛЬНА 1/83 (П. І. Б., місце проживання (перебування))

2. МУХА СВІТЛАНА ПЕТРІВНА, м. Дніпро, вул. Н. ОЛЕКСІЄНКО, 539 (П. І. Б., місце проживання (перебування))

До протоколу додаються: МАТЕРІАЛИ СПРАВИ ДІР ВД (П. І. Б., місце проживання (перебування))

Гр-ну(ш) Сидорову Олександровичу роз'яснено його (її) права та обов'язки, передбачені ст. 63 Конституції України, ст. 268 КУпАП, і повідомлено, що розгляд адміністративної справи відбудеться «17» 03 2023 року о 10 год. 00 хв. у ЖОВТНЕВОМУ РАЙОННОМУ СУДІ

м. Дніпро

Особа, яка ознайомлена з місцем та часом розгляду справи (підпис)

Пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, по суті порушення НЕ ЗАПЕРЕЧУЮЧІ СВОЮ ПРОВІНКУ ВВАЖАЮ ДІІ ВОДИЯ ТІВ ДАЄМО СЛОВО А.Н.З. АЕ1193 КІ. ЧОДО НЕЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНШИМ УНАСЛІДОК ДОРОЖНЬОВОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРО ВИМУШЕНУ ЗУПИНКУ Є ПРИЧИНОЮ ДІІ. (підпис)

Тимчасово вилучені документи: НЕ ВИМУЧАЛИСЯ

Тимчасовий дозвіл на право керування транспортним засобом отримав(ла) НЕ ОТРИМУВАВ (підпис особи, яка притягається до адміністративної відповідальності)

Підпис поліцейського, який склав протокол (підпис)

Підпис особи, яка притягається до адміністративної відповідальності (зі змістом протоколу ознайомлений(а), копію протоколу отримав(ла), внесений про мене дані – правильні)

ТЕХНІЧНИЙ ОПИС
бланка протоколу про адміністративне правопорушення

1. Бланк протоколу про адміністративне правопорушення являє собою комплект із двох аркушів паперу розміром 297x210 мм (+/-0,5 мм), масою 80 г/м² і складається з протоколу та копії. Протокол і копія надруковані на самокопіювальному папері.

2. Серія протоколів складається із літеросполук і цифри. Номер зазначається шестизначним цифровим показником.

3. Для захисту бланка використані малі елементи захисту:
мікрошрифт на постанові і копії бланка;
нерегулярна комп'ютерна фонова сітка.

ПОСТАНОВА

про накладення адміністративного стягнення по справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване не в автоматичному режимі

1. «23» 02 2023 року 18 год 15 хв

2. М. Дніпро, пасаж. троліцака, 24

(місце розгляду справи)
Тригубенко Іван Іванович

3. ІНСПЕКТОР В.В.В. РОТІ - ТАТ.Ч. УПРАВ. ДІЛ ПІДПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛ. ЛЕНТЕНАНТІ ПОЛІЦІЇ

4. Особа, щодо якої розглядається справа МУХА АНДРІЙ АНДРІЙОВИЧ

(посада, спеціальне звання та прізвище, ім'я, по батькові)
20.01.1991, М. Дніпро, вул. Н. Олександрівна, 53А

(дата народження) (місце проживання (пребування))
ПОВІДЧЕННЯ БОДІА СНА 352352 ВІД 05.12.2011

5. Керуючи транспортним засобом DAEWOO LANOS, реєстраційний номер АЕ 2662 ДА

належність Муха Андрій Андрійович (марка, модель)
«26» 02 2023 року 18 год 15 хв на (в) М. Дніпро, центральний міст, еб-м1,

ВОЛІЙ МУХА АНДРІЙОВИЧІ ТЗ ДАЕВОО ЛАНОС, ЛНЗ АЕ2662ДН, ЗАПИСНИК

ВИМУШЕНУ ЗУПИНКУ НА ДОРІЖНЬОМУ ВІДМІННІ В АВАРІЙНУ СЛУЖБУ СИГНАЛІЗАЦІЮ,

ЧИМ СКОЇ(Л) адміністративне правопорушення, передбачене частиною статті 125 КУпАП.

Керуючись положеннями статті 284 КУпАП,

ПОСТАНОВИВ:

6. Прийняв по справі рішення: адміністративне стягнення застосувати до МУХА АНДРІЙ АНДРІЙОВИЧ

(прізвище, ім'я, по батькові особи, яка притягується до адміністративної відповідальності)
ПОПЕРЕДЖЕННЯ розмірі НЕ НАВАНТАЖУ

(сума штрафу цифрами і словами в дужках)
(вид адміністративного стягнення)
На підставі статті 307, частини другої статті 308 КУпАП у разі несплати гр.

організами державної виконавчої служби стягнути з правопорушника подвійний розмір штрафу

7. До постанови додаються МАТЕРІАЛИ СПРАВА ЖЕНІЯ

8. Права за статтею 268 КУпАП та строк оскарження за статтею 289 КУпАП мені роз'яснено

(сума штрафу цифрами і словами в дужках)
(підпис особи, яка внісла постанову)
(підпис особи, притягнутої до адміністративної відповідальності)

9. Копію постанови мною отримано

(підпис особи, притягнутої до адміністративної відповідальності, запис про відмову від підпису або отримання копії постанови)
від « 20 » року.

Копію постанови надіслано рекомендованим листом вих. №

Залповнюється у разі надіслання постанови поштою

АКТ обстеження ділянки вулично-шляхової мережі

« ___ » _____ 20__ року о ___ год. ___ хв. на _____

(вказуються протяжність ділянки обстеження, кілометр (+ метри) автодороги, перехрестя, назва вулиці, номер будинку)

Обстеження розпочато « ___ » _____ 20__ року о ___ год. ___ хв. у присутності:

(посада, спеціальне звання, П. І. Б. поліцейського, який виявив недоліки в утриманні зазначеної ділянки)

(посада, П. І. Б. представника підрозділу з експлуатації доріг (вулиць), який відповідає за належне утримання зазначеної ділянки)

Під час обстеження встановлено:

1. Забезпечення безпечного експлуатаційного стану ділянки дороги (вулиці) покладено на:

(найменування підприємства, місцезнаходження, П. І. Б. керівника)

2. Експлуатаційний стан обстеженої ділянки не відповідає вимогам ДСТУ 3587-97 «Безпека дорожнього руху. Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану» за такими показниками:

покриття проїзної частини має: _____,

(наявність та розміри забруднень, осідань, ям, вибоїн, тріщин, напливів)

коефіцієнт зчеплення проїжджої частини: _____ визначено методом _____

і становить _____ %, наявність ожеледиці, ковзання _____,

відсутність огороження місць проведення дорожніх робіт _____

(вид робіт, кількість місць, протяжність кожного місця, наявність будівельних матеріалів на проїжджій частині чи узбіччі)

3. Експлуатаційний стан технічних засобів організації дорожнього руху не відповідає вимогам ДСТУ 4100:2014 та ДСТУ 3308-96 за такими показниками:

наявність та стан дорожніх знаків _____

наявність та стан дорожньої розмітки _____

4. Останні заходи щодо прибирання проїжджої частини здійснювалися « ___ » _____ 20__ року о ___ год. ___ хв. з використанням _____

(кількість одиниць спеціальної техніки та назва застосованих протиковзних матеріалів)

5. Інші недоліки в утриманні та експлуатації ділянки: _____

Обстеження закінчено « ___ » _____ 20__ року о ___ год. ___ хв.

За результатами обстеження ділянку визнано: _____

Підписи осіб, які здійснили обстеження: _____

(підпис) (підпис)

Свідок 1 _____

(П. І. Б., рік народження, місце проживання (перебування), підпис)

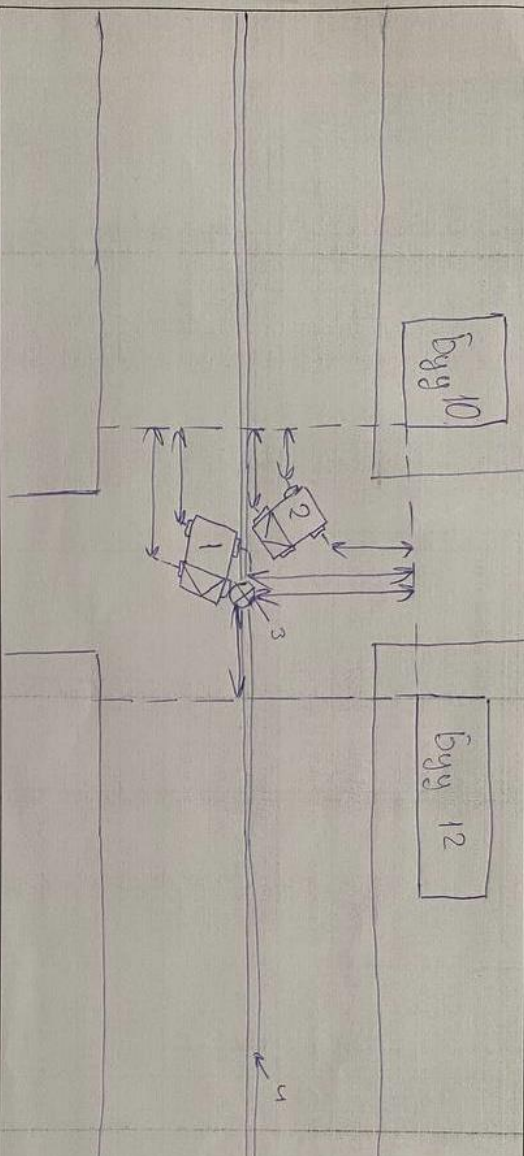
Свідок 2 _____

(П. І. Б., рік народження, місце проживання (перебування), підпис)

ЯКА СТАДАЄСЯ «Ю» 14 2022 РОКУ О 18 ГОД 42 ХВ. НА ВУЛИЦІ ПАВЛИКА ХІТІ 12.

СХЕМА МІСЦЯ ДІПІ,

(вказується точне місце ДІПІ із зазначенням прямих'явки)

Із схемою ознайомлений:

1. Аверко Іван Павлович (П. І. Б., дата народження, місце проживання (перереєстрація) учасника пригоди та його особистий підпис) 06.06.191924
2. Кушнір Дмитро Іванович (П. І. Б., дата народження, місце проживання (перереєстрація) учасника пригоди та його особистий підпис) 08.08.1952.85
3. _____ (П. І. Б., дата народження, місце проживання (перереєстрація) учасника пригоди та його особистий підпис)

СХЕМА ДОДАЄТЬСЯ ДО ПРОТОКОЛУ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ СЕРІЇ ДЗ № 00000000

Схему склав Іванович Юлія Вікторівна (П. І. Б., місце роботи, спеціальне звання та П. І. Б. поліцейського, його особистий підпис)

Освітлення місця ДІПІ (денне, сутінки, ітучне)	денне
Нааяність зовнішнього освітлення проїжджої частини в темний час доби (є/немає)	є
Нааяність зовнішнього освітлення тротуару в темний час доби (є/немає)	має
Стан покриття проїжджої частини (сухе, мокре, ожеледиця, забруднене, зазначити пошкодження)	має
Нааяність дорожнього отгородження вздовж проїжджої частини (є/немає)	має
Нааяність пішохідного отгородження вздовж тротуару або розділювальної смуги (є/немає)	має
Нааяність дорожніх знаків пріоритету на головній дорозі (є/немає)	має
Нааяність дорожніх знаків пріоритету на дорозі (є/немає)	має
Нааяність наземного пішохідного переходу з дорожніми знаками та розміткою (є/немає)	має
Нааяність горизонтальної розмітки проїжджої частини (є/немає)	є
Нааяність горизонтальної розмітки на пішохідному переході (є/немає)	має
Нааяність світлофорного об'єкта (на момент скоєння ДІПІ працював/не працював)	має
Нааяність негодівля в утриманні вулично-шляхової мережі, які стали супутньою причиною ДІПІ (є/немає)	має
Назва об'єктів, зображених на схемі:	
1. <u>Керо людех</u>	
2. <u>Земол</u>	
3. <u>Місце злітків авто</u>	
4. <u>Парковка авто і вантажних</u>	
5. _____	
6. _____	
7. _____	
8. _____	
9. _____	
10. _____	

Марка (модель) пошкодженого транспортного засобу	Тип транспортного засобу	Номерний знак	Належить (П. І. Б. та місце проживання власника (співвласника) або місцезнаходження гаража)	Серія та номер полісу ОСЦПВ наземних ТЗ та назва страхової організації, яка його видала	Перелік видимих (зовнішніх) пошкоджень транспортного засобу, отриманих унаслідок ДТП
Renault Logan	Знак метал. фому	AE 091801	Сидорів Іван Дмитрович м. Дніпро, вул. Кривий Луг, кв. 209, б. 4	Серія N 1000000000	пошкодження: пошкодження фар, пошкодження бампера, пошкодження решітки радіатора
Renault	З метал. метал. фому	AE 00841E	Сидорів Іван Дмитрович м. Дніпро, вул. Кривий Луг, кв. 209, б. 4	Серія N 1000000000	пошкодження: пошкодження фар, пошкодження бампера, пошкодження решітки радіатора

Дані про пошкодження транспортних засобів підтверджую:

Сидорів Іван Дмитрович (П. І. Б. учасника пригоди та його особистий підпис)
 Сидорів Іван Дмитрович (П. І. Б. учасника пригоди та його особистий підпис)
 Сидорів Іван Дмитрович (П. І. Б. учасника пригоди та його особистий підпис)

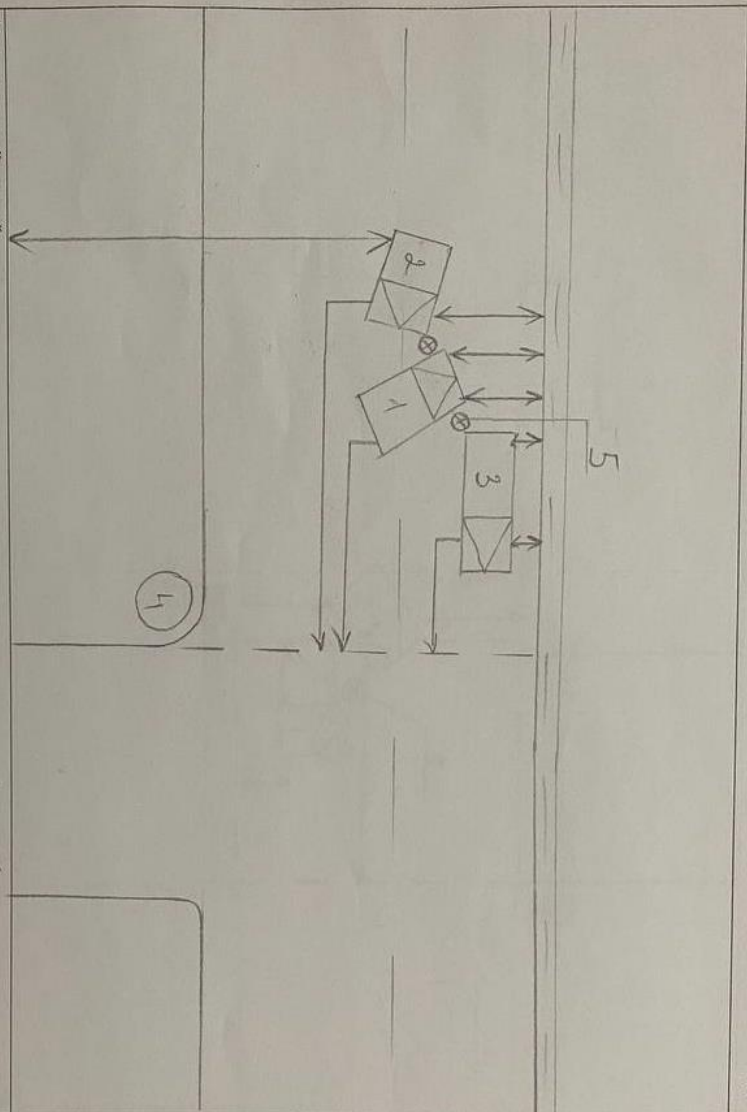
П. І. Б. учасника пригоди та його особистий підпис
 Вид пригоди: тотальна
 Кількість учасників ДТП: двоє
 Порухнення пункту ЦДР: 1, 6
 Результати огляду на стан сп'яніння (у випадку його проведення): ніс

{Додаток 8 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ № 808 від 05.11.2021}

Яка сталеся «Б» 05 2023 року о 17 год. 00 хв. на вулиці Любомірській

СХЕМА МІСЦЯ ДТП

(Вказується точне місце ДТП із зазначенням провулка)

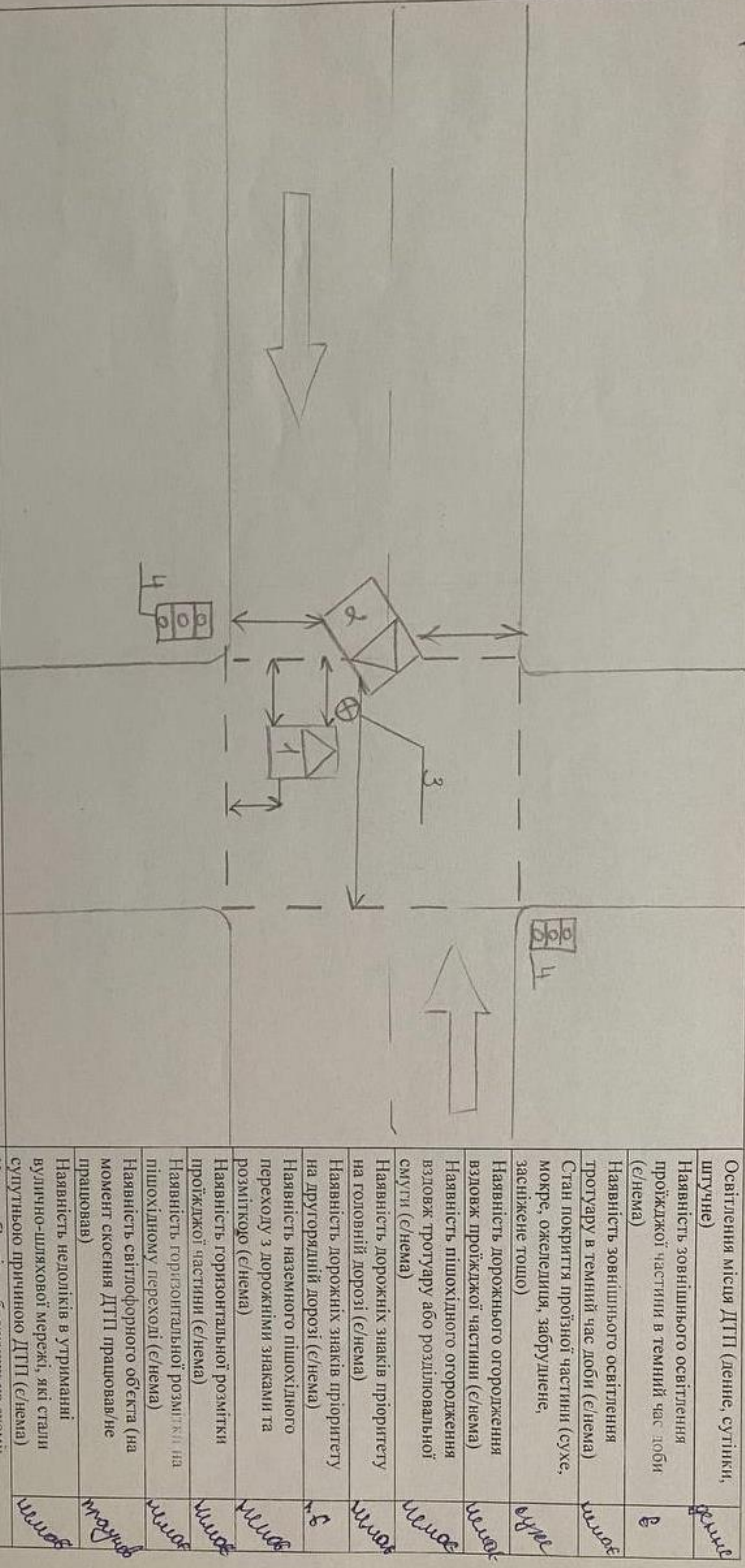
- Із схемою ознайомлений:
1. Іванко Іванович 1991 р. 21 серпня Київ
(П. І. Б., дата народження, місце проживання (перебування), учасника протоколу та його особистий підпис)
 2. Михайло Дмитро 01.02.1989 р. Київ
(П. І. Б., дата народження, місце проживання (перебування), учасника протоколу та його особистий підпис)
 3. Пашинчук Юрій Михайлович 28.07.1986 р. Київ
(П. І. Б., дата народження, місце проживання (перебування), учасника протоколу та його особистий підпис)

Освітлення місця ДТП (денне, сутінки, штурче)	Київ
Навигність зовнішнього освітлення проїжджої частини в темний час доби (є/нема)	є
Навигність зовнішнього освітлення тротуару в темний час доби (є/нема)	є
Стан покриття проїжджої частини (сухе, мокре, ожеледиця, забруднене, засніжене тощо)	сухе
Навигність дорожнього отородження вздовж проїжджої частини (є/нема)	Київ
Навигність пішохідного отородження вздовж тротуару або розділювальної смуги (є/нема)	Київ
Навигність дорожніх знаків пріоритету на головній дорозі (є/нема)	є
Навигність дорожніх знаків пріоритету на дорученій дорозі (є/нема)	Київ
Навигність наземного пішохідного переходу з дорожніми знаками та розміткою (є/нема)	Київ
Навигність горизонтальної розмітки проїжджої частини (є/нема)	Київ
Навигність горизонтальної розмітки на пішохідному переході (є/нема)	Київ
Навигність світлофорного об'єкта (на момент скоєння ДТП працював/не працював)	Київ
Навигність недоліків в утриманні вулично-шляхової мережі, які стали супутньою причиною ДТП (є/нема)	Київ
Назви об'єктів, зображених на схемі:	
1. <u>Митусівська АЗС</u>	
2. <u>Супермаркет АЗС</u>	
3. <u>Вантажний автомобіль</u>	
4. <u>Дорожній знак 5.1</u>	
5. <u>Дорожній знак</u>	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

Схему склав Юрій Анатолійович

ІКА стадієса «ІА» 05 2023 року о 12 год. 15 хв. на ш. Болшевикова м.р.обл.г.р. Масловский 28-А
 (Кредау стася точне місце ДТП в зазначеним праш. жакт)

СХЕМА МІСЦЯ ДТП

Освітлення місця ДТП (денне, сутінки, сутчуне)	денне
Навність зовнішнього освітлення проїжджкої частини в темний час доби (є/нема)	є
Навність зовнішнього освітлення прогучару в темний час доби (є/нема)	має
Стан покриття проїжджкої частини (сухе, мокре, ожеледиця, забруднене, засніжене тошо)	сухе
Навність дорожнього отородження взлоаж проїжджкої частини (є/нема)	має
Навність пішохідного отородження взлоаж прогучару або розділювальної смуги (є/нема)	має
Навність дорожніх знаків пріоритету на головній дорозі (є/нема)	має
Навність дорожніх знаків пріоритету на другорядній дорозі (є/нема)	є
Навність наземного пішохідного переходу з дорожніми знаками та розміткою (є/нема)	має
Навність горизонтальної розмітки проїжджкої частини (є/нема)	має
Навність горизонтальної розмітки пішохідному переході (є/нема)	має
Навність світлофорного об'єкта (на момент скоєння ДТП працював/не працював)	має
Навність неоліків в утриманні вулично-шляхової мережі, які стали супутньою причиною ДТП (є/нема)	має

Із схематого ознайомлення:

1. Квасцов Рашисо 12.07.1997г. м.Финляндия Талоріца с.Жіку (П.І.Б.: дата народження, місце проживання (пербування) учасника притогол та його особистий підпис)
2. Лискович Лисов Ковачук 08.09.2000г. м.Финляндия Міскелкст диву (П.І.Б.: дата народження, місце проживання (пербування) учасника притогол та його особистий підпис)
3. (П.І.Б.: дата народження, місце проживання (пербування) учасника притогол та його особистий підпис)

СХЕМА ДОДАЄТЬСЯ ДО ПРОТОКОЛУ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОНАРУШЕННЯ СЕРІЇ ДД № 7374

Схему склав Мур Аніша Викторівна

Пропозиції
щодо удосконалення норм Кодексу України про адміністративні
правопорушення стосовно розширення кола суб'єктів адміністративної
відповідальності за ст. 124 КУпАП

Зміст положення (норми) чинного акта законодавства	Зміст пропозицій до положення (норми) чинного акта законодавства	Обґрунтування
Стаття 124. Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна⁵		
<p>Порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, – тягне за собою накладення штрафу в розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення права керування транспортними засобами на строк від шести місяців до одного року.</p> <p>Примітка. Особа, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, звільняється від адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху, що спричинило</p>	<p>Порушення учасниками дорожнього руху та особами, які безпосередньо керують транспортним засобом, правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, – тягне за собою накладення штрафу в розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення права керування транспортними засобами на строк від шести місяців до одного року.</p> <p>Примітка. Особа, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, звільняється від адміністративної відповідальності за</p>	<p>Норма статті передбачає настання адміністративної відповідальності для визначеного кола суб'єктів – учасників дорожнього руху. Згідно зі ст. 14 Закону України «Про дорожній рух»⁶ учасниками дорожнього руху є особи, які використовують автомобільні дороги, вулиці, залізничні переїзди або інші місця, призначені для пересування людей та перевезення вантажів за допомогою транспортних засобів. До учасників дорожнього руху належать водії та пасажирки транспортних засобів, пішоходи, особи, які рухаються в кріслах колісних, велосипедисти, погоничі тварин. Привертає увагу така категорія суб'єктів відповідальності, як водії. Згідно з чинним законодавством водій – це особа, яка керує транспортним засобом і має посвідчення водія (посвідчення тракториста-машиніста,</p>

⁵ Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

⁶ Про дорожній рух : Закон України від 30.06.1993. № 3353-XII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>.

<p>пошкодження транспортних засобів, за умови, що учасники дорожньо-транспортної пригоди скористалися правом спільно скласти повідомлення про цю пригоду відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».</p>	<p>порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, за умови, що учасники дорожньо-транспортної пригоди скористалися правом спільно скласти повідомлення про цю пригоду відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».</p>	<p>тимчасовий дозвіл на право керування транспортним засобом, тимчасовий талон на право керування транспортним засобом) відповідної категорії. Водієм також є особа, яка навчає керуванню транспортним засобом, перебуваючи безпосередньо в транспортному засобі⁷. Тобто це та особа, яка обов'язково повинна мати водійське посвідчення для того, щоб класифікуватися як водій і бути суб'єктом адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 124 КУпАП. На практиці трапляються випадки, коли транспортним засобом керує особа, яка не має водійського посвідчення (наприклад, неповнолітній ще не отримав посвідчення водія, але йому вже є 16 років і він є суб'єктом адміністративної відповідальності), відповідно, така особа не є суб'єктом зазначеного адміністративного правопорушення. Пропонується розширити коло суб'єктів адміністративної відповідальності за ст. 124 КУпАП, вказавши, що особи, які безпосередньо керують транспортним засобом, також є суб'єктами адміністративної відповідальності за ст. 124 КУпАП.</p>
---	---	---

⁷ Про Правила дорожнього руху : постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF#Text>

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 14-річна внучка Ющенко проїхала за кермом автомобіля. *Кореспондент.net*. URL : <https://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3392355-14-richna-vnuchka-yuschenka-proikhala-za-kermom-avtomobilia>.
2. Бесчастний В. М., Мердова О. М., Тулінов В. С., Сахно А. П. Адміністративна діяльність Національної поліції: загальна частина : навч. посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : Видавництво «Дакор», 2017. 248 с.
3. Адміністративна діяльність органів поліції України: підруч. / за заг. ред. В. В. Сокурєнко. Харків : ХНУВС, 2017. 432 с.
4. Алгоритми дій поліцейських при оформленні матеріалів дорожньо-транспортної пригоди : наук.-практ. рекомендації. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 50 с.
5. Білошицький О. Г., Червінчук А. В., Атаманенко Ю. Ю., Пилипенко Є. О. Оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод співробітниками патрульної поліції : наук.-метод. рекомендації. Кривий Ріг : Донецький юридичний інститут МВС України, 2020. 48 с.
6. Веселов М. Ю., Мисливий В. А. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди: адміністративно-правовий аспект : наук.-практ. посібник. Донецьк : ДЮІ МВС України ; НДЕКЦ при ГУМВС України в Донецькій області, 2012. 155 с.
7. Гаркуша В. В., Кучеренко О. М. Особливості оформлення Національною поліцією матеріалів ДТП без потерпілих : метод. рекомендації. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 32 с.
8. Головні причини ДТП з постраждалими в Україні у 2023 році: статистика. *Українська правда*. URL : <https://life.pravda.com.ua/society/2023/05/10/254225/>.
9. Деякі питання ведення обліку дорожньо-транспортних пригод : постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 424. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/424-2019-п#Text>.
10. Діалектичний матеріалізм. Енциклопедія сучасної України. URL : http://esu.com.ua/search_articles.php?id=24453.
11. Дорожньо-транспортна пригода. *Вікіпедія*. URL : uk.wikipedia.org/wiki/Дорожньо-транспортна_пригода.
12. Інструментарій реагування працівника поліції превентивної діяльності на адміністративні правопорушення : навч. посібник / кол. авт. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 137 с.
13. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення: чинне законодавство із змінами та допов. на 17 вересня 2020 року : офіц. текст. Київ : Алерта, 2020. 322 с.

15. Конвенція про дорожній рух від 08.11.1968. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_041#Text.
16. Конституція України: чинне законодавство станом на 01 жовтня 2020 року : офіц. текст. Київ : Алерта, 2020. 80 с.
17. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
18. Волобуєва О. О., Лобойко Л. М., Лоскутов Т. О. та ін. Кримінальний процес України: загальна частина : підруч. Київ : ВД «Дакор», 2015. 172 с.
19. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
20. Даньшин І. М., Голіна В. В., Валуйська М. Ю. та ін. Кримінологія: Загальна та Особлива частини : підруч. / за заг. ред. В. В. Голіни. 2-е вид. перероб. і доп. Харків : Право, 2009. 288 с.
21. Лозицький М. П., Шевяков М. О. Окремі проблемні питання притягнення до відповідальності за ст. 124 КУпАП. *Матеріали VI Всеукраїнської конференції молодих вчених ДЮОІ* (м. Кривий Ріг, 26 листоп. 2020 р.). Кривий Ріг, 2020. С. 134–136.
22. Наїзд на пішохода: відповідальність водія та пішохода. *Безоплатна правова допомога.* URL : wiki.legalaid.gov.ua/index.php/Наїзд_на_пішохода:_відповідальність_водія_та_пішохода.
23. Національна поліція України: Збірник законодавчих актів: чинне законодавство станом на 02 вересня 2020 року : офіц. текст. Київ : Алерта, 2020. 116 с.
24. Білошицький О. Г., Червінчук А. В., Атаманенко Ю. Ю., Пилипенко Є. О. Оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод співробітниками патрульної поліції : наук.-метод. рекомендації. Кривий Ріг : Донецький юридичний інститут МВС України, 2020. 48 с.
25. Статистика ДТП в Україні. *Патрульна поліція.* URL : <http://patrol.police.gov.ua/statystyka/>.
26. Постанова судді Баранівського районного суду Житомирської області № 273/1193/18 від 24.09.2018. URL : <https://reustr.court.gov.ua/Review/76654484>.
27. Постанова судді Любашівського районного суду Одеської області у справі № 507/1495/18 від 01.11.2018. URL : <https://reustr.court.gov.ua/Review/77548736>.
28. Постанова судді Новоград-Волинського міськрайонного суду Житомирської області № 285/4762/17 від 04.01.2018. URL : <https://reustr.court.gov.ua/Review/71450871>.
29. Постанова судді Острозького районного суду Рівненської області у справі № 567/1625/18 від 20.12.2018. URL : <https://reustr.court.gov.ua/Review/78725379>.

30. Постанова судді Сторожинецького районного суду Чернівецької області у справі № 723/1256/18 від 17.05.2018. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74053031>.

31. Постанова судді Тячівського районного суду Закарпатської області у справі № 307/3146/17 від 05.01.2018. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/71459114>.

32. Дерех З. Д., Душник В. Ф., Заворицький Ю. Е. Правила дорожнього руху з коментарями та ілюстраціями. 14-е вид., перероб. і доп. Київ : Арії, 2019. 176 с.

33. Про дорожній рух : Закон України від 30.06.1993. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 31. Ст. 338.

34. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#Text>.

35. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі : наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15#Text>.

36. Про затвердження інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Дорожньо-транспортна пригода» інформаційно-комунікаційної системи «інформаційний портал національної поліції України» : наказ МВС України від 15 липня 2020 р. № 533. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0726-20#Text>.

37. Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої : наказ МВС України від 18.12.2018 № 1026. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0028-19#Text>.

38. Про затвердження Інструкції про порядок обліку дорожньо-транспортних пригод і осіб, які в них постраждали, та обміну інформацією між закладами охорони здоров'я і органами внутрішніх справ : наказ МВС України та МОЗ України 25.06.2007 № 205/353. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0821-07#Text>.

39. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>.

40. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.

41. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 01.07.2004. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15#Text>.

42. Про Правила дорожнього руху : постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF#Text>.

43. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
44. Суїциди дітей та підлітків: як запобігти трагедії? *OSVITA IN*. URL : <https://osvita.in/ua/bezpeka-ditini/suicidi-ditej-ta-pidlitkiv-jak-zapobigti-tragedii>.
45. У 2022 році ДТП не поменшало – змінилася їхня географія, – ЦЕДЕМ. *Центр демократії та верховенства права*. URL : <https://cedem.org.ua/news/u-2022-rotsi-dtp-ne-pomenshalo/#:~:text=%D0%A2%D0%B0%D0%BA%2C%20%D0%B7%D0%B3%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%20%D0%B7%20%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BC%D0%B8%20%D0%9F%D0%B0%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97,%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%BE%20%D0%BD%D0%B0%2022%25%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%88%D0%B5%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B2>
46. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
47. Шевченко Т. В. Особливості складання схем при проведенні огляду місця вчинення дорожньо-транспортної пригоди. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 6(3). С. 142–144.
48. List of motor vehicle deaths in Japan by year. *Wikipedia*. URL : https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_motor_vehicle_deaths_in_Japan_by_year#cite_note-2.

Навчальне видання

**Бочковий Олексій Васильович
Дрок Ірина Сергіївна
Шевяков Максим Олександрович**

**ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ
ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНЕ СТ. 124 КУПАП, ЩОДО
ДЕЯКИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ: СПІРНІ ПИТАННЯ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Навчально-практичний посібник

Редактори, оригінал-макет –
Є. В. Коваленко-Марченкова, А. В. Самотуга, С. В. Лобань
Редактор *О. Ю. Чижевська*

Підп. до друку 29.11.2023. Формат 60x84/16. Друк – цифровий. Гарнітура – Times.
Ум.-друк. арк. 4,18. Обл.-вид. арк. 4,50. Тираж – 45 прим. Зам. № 15/23-нп

Надруковано у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26, rvv_vonr@dduvs.in.ua
Свідоцтво про внесення до державного реєстру ДК № 6054 від 28.02.2018